

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TŐL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PENGO.
HAVONTA 5 P. 20 FILLÉR.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM 272 SZÁM

Neveltől délnyugatra a német csapatok számos helységet foglaltak el

A szovjet hadijelentés beismerte Korosten város elvesztését -- Ujabb angolász hajók semmisültek meg -- Hazug híresztelések küszöbön álló béketárgyalásokról -- Az olasz király lemondott Abesszinia és Albánia trónjáról -- Törökország elsőrendű érdeke, hogy semleges maradjon -- A németek Montgomery minden támadását visszaverték

Roosevelt és Churchill Kairóban Csang-Kai-Sekkel tárgyalt, jelenleg pedig utban vannak Perzsiában Sztalin felé

A FEHÉRORSZORSZÁGI HAD-
MŰVELETEK a lehető legkedvező-
lenebb időjárás mellett folytak. E-
ben az évszakban a szokottnál eny-
he időjárás következtében a Kievtől
Vitebszkig terjedő összefüggő hóla-
káró elolvadt és olyan iszaptegerre
váltotta a terepet, hogy aminő
csak a tavaszi esőzések során szo-
kott keletkezni. A katonaság és az
utánpótlás rendkívül súlyos felad-
atokkal kénytelen megbirkózni. Fenn-
áll az a veszély, hogy a hadműve-
letek megakadnak az iszaptegerben.
Az orosz előretörés az elmúlt 24 óra
folyamán lényegesen meglassult. A
német páncélosok is alig folytathaj-
ják a Korosten térségében megke-
zdett támadásukat.

AZ UTÁN A SÜLYOS VERESÉG
UTÁN, amit a bolsevisták szomban
a perekopi szakaszon szenvedtek
Krim térségében sehol sem került
sor nagyobb harcokra. A nikopoli
híd ellen és a nagy Dnyeper ívben
a bolsevisták folytatták támadásai-
kat. Ezek azonban gyengébbek vol-
tak az előző napokénál. A nikopoli
hídállás előtt 15 páncélos vesztet-
tek a bolsevisták. A Dnyeper kö-
nyökben a németek 13 löveget se-
mmissítettek meg és szétverték egy bol-
sevista kézenléti állást. A bolsevis-
ták vasárnap a zaporozsjei harcok-
ban és Krivojrogtól északra 43 pán-
célost veszítettek és meghíusult min-
den kísérletük, hogy Kremencsugtől
délre előretörjenek. Amíg Cserkasz-
nál vasárnap is tartották az elkese-
redeti harcok, addig Kievtől nyugat-
ra és Korosten felé a nap nyugodtan
telt el. Azok a német páncélos köte-
lékek, amelyek november 9-e óta tá-
madnak ezen a területen, összesen
egy bolsevista rohamhadsergert erőt
semmissítettek meg, közel ötezer fog-
lyot ejtettek és 20 ezernél több bol-
sevista holttestet számoltak meg a
harctéren.

GOMELTŐL NYUGATRA ÉS
ÉSZAKRA ELTERÜLŐ SZAKASZON
ahol a német védelmi erők már jó-
ldeje kemény elhárítói harcokat vi-
nak, hétfőn is súlyos küzdelem szin-
tere volt. A bolsevisták most is fel-
frissített kötelékeket vetettek harc-
ba, hogy döntő eredményt érjenek el.
Néhány helyen sikerült is egy-két
km-rel hátrább szorítani a német áll-
ásokat. Az azonban, hogy széles
sávban áttörjenek, hétfőn sem sike-
rült. A nevelt ívben a németek táma-
dása eredményes volt és a német vo-
nalk jelentékeny kijáratát telte
lehetővé.

A SZOVJET-CSEHSZLOVÁK SZÓ-
VETSEGI EGYZEMÉNY ELKE-
SZÜLT. Az egyezményt még a hét
folyamán aláírja Molotov külügy-
miniszter és Fierlinger moszkvai esch-
köt, Remélik, hogy Benes is jelen

lesz az egyezmény aláírásakor. Az
egyezmény 5 cikkelyből áll és 20 év-
re szól. Lényegében megegyezik a
szovjet-orosz-angol szövetségi szerző-
déssel. Egyik cikkely kimondja, hogy
harmadik állam is csatlakozhat az
egyezményhez. Az egyezmény leny-
gel záródéka feltételezi, hogy ha-
marosan lehetővé válik a Szovjet-
unió és Lengyelország közötti súlyos
konfliktus elsimítása. Figyelemre-
méltó az egyezmény harmadik cik-
kelye, amely világosan kimondja,
hogy az egyezmény célja a kelet felé
irányuló német terjeszkedés meg-
akadályozása.

A TIMES LEGUTÓBBI SZÁMA a
bombatámadások kétfős funkciója-
ról ír: A német hadiipar elhaladásá-
ról és egyidejűleg a háborúnak né-
met területre való helyezéséről. Ilyen
hangok mögött egyedül a légi had-
erővel való győzelem mérete áll. —
Churchill annak idején kijelentette,
hogy a szövetségesek hajlandók ezt
a méretet kipróbálni, azonban nem
feltételezhető, hogy a próbaidő vég-
telenül meghosszabbítható. Londoni
vélemények szerint az elkövetkező
déli hónapok nyújtják az utolsó
alkalmat arra, hogy kizárólagos Igi
háborúval a döntést kikényszerítsék.
Ha ez tavaszig nem sikerül, akkor a
második arcvonal nyugaton elkerül-
hetetlen. Ez kétségtelenül új felada-
tok elé állítja a nyugati hatalmak
hadereit szoros együttműködésben a
földi csapatokkal.

CORDELL HULL A HÉTFŐI SAJ-
TÓÉRTEKEZLETEN kijelentette,
hogy a jelenleg terjesztett békehi-
reszteléseket hamisnak kell minősí-
teni. Szerinte ezeket a híreszteléseket
állítólag ellenséges oldalról terjesztik,
hogy a szövetséges országokban meg-
lehetősen nagy bizakodást idézzenek
elő, hogy ilyen túlzott derültség
azután hozzájáruljon ahhoz, hogy a
szövetségesek háborús erőfeszítéseit
befolyásolja. Hull kijelentette még
hogy a Vatikánban kezdték megbe-
szélések eszupán azzal a szövetséges
biztosítékokkal állanak összefüggés-
ben, hogy a Vatikánvárost nem fog-
ják bombázni. A legesélyesebb in-
dók sem forog fenn, amely ilyen
bombázást megokolná.

A DÉLOLASZORSZÁGI HADSZIN-
TÉREN, nevezetesen az Adriai ten-
gerparti szakaszon súlyos harcok
vannak folyamatban. Az Appenninok
középső szakaszán is hevesek a har-
cok. Montgomery a nagyobb táma-
dások egész sorát nyitotta meg. Ezek-
et a támadásokat hetek óta előke-
szítették az angol bombázók. Még
sohasem szerepelt ilyen nagymérték-
ű, mint ezáltal, a német elhárítói
csapatoknak mégis sikerült vissza-
vernü minden áttörési kísérletet. A
támadók a közelharcban és nehéz

német egységek összpontosított tü-
zében súlyos veszteségeket szenved-
tek.

ILLETEKES NEMET HELYRŐL
TÁJÉKOZTATÁSUL KÖZLIK: Azok
a híresztelések, amelyek szerint Pa-
pen németországi ankarai nagykö-
vet külön megbízással a Vatikánban
tárgyal, ömagaikat cáfolják

Adáz harcok Cserkasz körül

Berlin, november 30. A Fün-
fer főhadiszállásáról jelentik a
Német Távirati Irodának, a
véderő főparancsnoksága közli:
A perekopi földszoroson lévő
állásaink ellen irányuló ellensé-
ges előretörések nem jártak si-
kerrel. A nikopoli hídfőnél és a
Dnyeper nagy-kanyarulatában
hétfőn az ellenség támadó te-
vékenysége általában véve va-
lamelyest lanyhább volt. Erő-
sebb támadást intézett a szovjet
Krivoj Rogtól északra, valamint
Kremencsugtől délre fekvő betörési helyen.

A nevelt térségben több helységet foglaltak el a németek

A szovjet ott november 9-től
28-ig 20 ezernél több halottat,
4800 foglyot, 603 páncélost, 1505
löveget, 1042 géppuskát, 275
granátvetőt és 554 páncéltörő-
foglyvert veszített. Gomel kör-
nyékén a súlyos küzdelem to-
vábbtart. A várostól délny-
ugatra és nyugatra csapataink
feltartóztatták az ellenség erős
előretörő harcsoportjait. Gom-
elről északra ugyancsak sok

meg, állapítják meg a birodalmi fő-
város tájékoztató körében. Papen
nagykövet már néhány esztendeje
nem volt Rómában. Személyének a
római béketárgyalásokkal való
vonatkozásba h özása éppen olyan
oktalanság, mint egyéb, ezzel kap-
csolatos német lépésekről szóló hí-
resztelések.

Egy sikeres ellentámadásunk-
ban 30 löveget pusztítottunk el,
illetve zsákmányoltunk. Cserka-
sz körül szünet nélkül tart az
adáz és váltakozó sikerű har-
cok hevesége. Kievtől nyugat-
ra támadó vállalkozásunk újabb
helyi sikerrel járt. Kiev- és Zsu-
tomir környéki támadó és védő
harcokban a hadsereg és az SS.
csapatai mozgó hadmodorral
feltartóztatták és elűzték a tá-
madásra küldött ellensé-
ges hadsereget.

szovjet támadás akad el. Ne-
veltől délnyugatra csapataink
támadásban súlyos ellenséges
ellenállást törtek meg és szá-
mos helységet hódítottak vis-
sza. A murmani arcvonalon egy
német támaszpont őrszemélyze-
te közelharcban ellenséges tá-
madást vert vissza. Légi har-
cokban hétfőn 49 szovjet gépet
pusztítottunk el, két repülőgé-
pünk elveszett.

Harcok a Sangro völgyben

Délolaszországban az ellen-
ség hétfőn heves tüzéségi elő-
készítés után igen erős légitá-
madásba kezdett a Sangro völ-
gyében lévő keleti szárnyunk
ellen. A harcok folytak. A töb-
bi szakaszokon gyenge helyi
jellegű ellenséges támadásokat
vertünk vissza. Mint megál-
lítottuk, egy német torpedóve-
lőrepülőgép egy csoportja no-
vember 26-án összesen 50 ezer
tonnát kitevő csapat szállító ha-
jót süllyesztett el, illetve ron-
gált meg. Amerikai repülőgép-
kötelékek hétfőn benyomultak
a német öbölbe és megtámadták
Bréma városát. Épületkárokat
és kisebb emberi veszteségeket
szenvedtünk. Letűntünk 22 el-

lenséges gépet, köztük főleg
négy motoros bombázót, 6 repü-
lőgépet a megszállt és nyugat-
német terület felett veszített az
ellenség.

Német hosszútávú repülők az
Atlanti-óceán felett lelőttek egy
óriási vizirepülőgépet. Az el-
múlt északra zavaró céllal tá-
madó ellenséges repülők talá-
lomra néhány bombát dobtak
Nyugat-Németországra. Német
búvárhajók az Atlanti-óceánon
és a Földközi-tengeren, vala-
mint a Fekete-tengeren kemény
harcokban 8 hajót süllyesztet-
tek el 36 ezer tonnatartalom-
mal, ezenkívül 2 romboló, egy
fregattot és egy tengeralattja-
rót, egy könnyű cirkálót meg-

rongáltak. Ezenkívül a búvár-
hajók lelőttek 5 ellenséges re-
pülőgépet is. (MTI)

BENES MOSZKVAI UTJA

Lisszabon, november 30. Lon-
donból a Times írja: Benesnek
Moszkvába érkezése bármelyik
nap várható. Benes azért utaz-
zik Moszkvába, hogy aláírja a
csehszlovák-szovjet kölcsönös
segélynyújtási egyezményt.

VIKTOR EMÁNUEL LEMONDOTT ABESSZINIA ÉS ALBÁNIA TRÓNJÁRÓL

Napoly, november 30. Bari-
ban hétfőn este bejelentették,
hogy Viktor Emánuel király
nem használja többé az „Abesz-
zinai császára és Albánia kirá-
lya” címet és a jövőben csak
Olaszország királyának címet
viseli. A király a Badoglio-kor-
mány javaslatára határozta el
magaét erre a lépésre.

TRÓNORÖKÖS PART ALAKULT OLASZORSZÁG- BAN

London, november 30. (NSI)
A bari rádió hétfőn bejelentet-
te, hogy Napolyban „Kék Párt”
alakult monarchista program-
mal. Az új párt Umberto tron-
örököt támogatja.

HORVÁT LÁTOGATÁS HITLER FŐHADISZÁLLA- SÁN

Zagrab, november 30. (MTI)
A horvát lapok csak hétfőn szá-
moltak be Navratil horvát kül-
ügyminiszter Hitler főhadiszál-
lásán tett látogatásáról, ahon-
nan már pénteken visszatért a
horvát fővárosba. Navratil tá-
bornok november 20-án este in-
dult el Gleise von Horstenau
német tábornok, Selchev Schu-
bert német követségi tanácsos
és Helbin alezredes kíséreté-
ben. A Hitlerrel, Keitelrel,
Himmlerrel és Ribbentropmal
folytatott tárgyalásokról a hiva-
tatos horvát közvélemény csu-
pán annyit említ meg, hogy
Navratil hadügyminiszter Kei-
tel tábornagy előtt felvázolta a
horvát hadsereg tekintetében
tapasztalt szükségleteket. Né-
met részről nagy megértésre
talált a horvát hadsereg átszer-
vezése is.

Mikulásra óra, ekszer, disztargy, modern ekszer: **HORA ENDRE**

Kossuth-u. 2. Ékszerkészítés, alakítás, szakszerű javítás saját műhelyemben. Tel. 34-59. Rózsa virágcsarnokkal szembe.

Roosevelt és Churchill Kairóban Csang-Kai-Sekkel tárgyal

Lisszabon, november 30. Mint az angol hírszolgálati iroda jelenti, Lisszabonban határozott formában arról értesültek, hogy Churchill, Roosevelt és Csang-Kai-Sek már hosszabb megbeszélést folytatott egymással Kairóban és valahol Perzsában vannak úton, hogy Szta-linnal találkozzanak. (MTI)

Törökország esetleges harcralépése romlásba dönítené önmagát

Ankara, november 30. Törökország magatartása a legutóbbi politikai fejlemények után nyíltan szövetséges-barát. A kairói megbeszélések és a képviselőházi vita tevékeny napjait most létszólag nyugalmi időszak váltja fel. Vérmes megfigyelők szerint Törökország a semlegesség álláspontjáról a nem-hadviselés álláspontjára helyezkedett ugyan, de nagyon kevesen hisznek abban, hogy Törökország rövidesen belép a hábo-

lati iroda Kairóból származó jelentése szerint azt a nyilatkozatot, amelyről a kairói értekezlet után Churchill, Roosevelt és Csang-Kai-Sek megállapodott, e hét folyamán közözzék. Az értekezlet tartama alatt Kairót teljesen elvágták a külvilágtól. Roosevelt és Csang-Kai-Sek — az utóbbit felesége is elkísérte — repülőgépen érkezett Kairóba, Churchill pedig hajón.

Irország megőrzi semlegességét

Genf, november 30. (Német TI) Londonból jelentik: De Valera, Irország minisztereinek, mint pártjának hivatalos lapja jelenti, teljes határozottsággal védelmezte országa semlegességét. Tudja, hogy hamis és propagandahadjarat folyik Irország semleges magatartása ellen. E propaganda megindítói azt állítják, hogy német tenger-alattjárók Irország partjain kapnak üzemanyagot, személy-

Korosten városa elesett

Stockholm, november 30. (Német TI) A keddi hivatalos szöveg szerint hadijelentés közli Korosten város elvesztését. (MTI)

Nem folynak béketárgyalási előkészületek

Zürich, november 30. (Bud. Tud.) A Neue Zürcher Zeitung londoni tudósítója jelenti, hogy londoni mérvadó körök semmiképpen sem erősítik meg az állítólagos béketárgyalásokról szóló híreket. Vezető lapok továbbra is foglalkoznak velük. A Sunday Times például arról ír, hogy a semleges államokban előkészületek folynak a béketárgyalásokra. Sokkal nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani azonban annak a ténynek, hogy London felelős körét kizárólag a harmadik birodalom politikai és katonai realitása számolnak. Ezekben a körökben rámutatnak arra, hogy mindeddig semmi sem történt, ami valami-

Irorszag megőrzi semlegességét

zétüket távoleso helységekben helyezik el, továbbá, hogy a nérmes egyezmény hatalmainak követsegei megszázaszorozták személyzetüket; végül, hogy Irorszagban messze szétágazó kémkedési hálózat működik Anglia és Amerika ellen és az ország hegyeiről szikratávírron közölnék jelentéseket az ellenséges országokkal. Mindezek az állítások azonban valótlanak. (MTI)

Csokonai Színház
Fel.: 25-45 Igazgató: B. Unger István. Előadások d. u. fél 4 este fél 7 órakor

Ma munkácsodás

SYBILL

B. Unger István felléptével.

Csütörtökön bemutatja

A Manderleyn ház asszonya

Hungaria Filmszínház

Ma utoljára
Dumas világhírű regénye új feldolgozásban

Gróf Monte Christo

L. rész.
AZ IF VÁR FOGLYA
Előadások 5 és 7 órakor

DEBRECZENI UISÁG—HAIJOFOLD

Megkezdődött a képviselőházban a megajánlási vita

Vitéz Imrédy Béla, Laky Dezső, Szőlösi Jenő, gróf Teleki Béla, Tildy Zoltán és Donáth György képviselők voltak az első nap szónokai

Budapest, november 30. Vitéz Tört Tibor elnök 10 óra után nyitotta meg a képviselőház keddi ülését, amelyen a kormány részéről Káray Miklós miniszterelnök, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Zsindely Ferenc kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter, Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter és vitéz Lukács Béla tárcanélküli miniszter vett részt.

Laky Dezső a termelés kedvező fejlődéséről

Laky Dezső: A kormány a háború éveit alatt sem halogatta el a magyar mezőgazdaság továbbfejlesztését. A háború ellenére is olyan eredményt ért el, amely megfelel azoknak a feladatoknak, amelyek a háború ránk kényszerített. Agrárjellegünk fenntartása és fejlesztése során nem helyes a földosztási kérdést nyakló nélkül végrehajtani. Mindazok az intézkedések, amelyek ezen a téren eddig történtek, azt mutatják, hogy a földhözjutásban a háborúban érdemeit szerzett emberek részesültek. A munkafegyelm kérdésében az eddigiek azt mutatják, hogy a kormány minden erővel az ellentétek kiegyenlítésére törekszik. Itt azonban olyan akadályok és nehézségek merülnek fel, amelyek a kormányt továbbra is munkát fognak adni, hogy kiküszöbölje az ipari és mezőgazdasági munkások helyzete közötti ellentéteket. Az ár és munkabérek frontján nemcsak Magyarország küzd nehézségekkel, hanem nálunk sokkal hatalmasabb és gazdagabb országoknak is vannak ilyen természetű problémái. A pénz értékével kapcsolatosan megállapítható, hogy jobb az adott körülmények között nem is lehet. Helyesli azt az irányzatot, amely a földadók kérdésében az aranypengő alapról a buza alapra kíván áttérni.

Imrédy Béla beszéde

Az előadó után vitéz Imrédy Béla beszélt. Beszédének belpolitikai részében hangoztatta, hogy vannak elkerülhetetlen háborús bajok, amelyekért a kormányt felelőssé tenni nem lehet, de ami ezen felül mutatkozik, azért felelőssé terheli a kormányt. Kérte a magyar földreform továbbmunkálását, a háború hőseinek földhözjuttatását és a zsidóbiratoknak a magyar nép ellenőrzése mellett a magyar nép kezére adását.

Kérte a feketeipar letörését és a közellátásnak az igazság és az egyenlőség elvi alapján való rendezését. Kérte a szociális szellemnek egész közéletünkben és társadalmi életünkben való maradéktalan érvényesítését. Kérte a zsidókérdésnek magyar módon történő átfogó és hatékony rendezését. Kérte a belső destruktívok letörését és minden ideirányuló kísérlet csírájában való elfojtását.

Ezután külpolitikai fejtegetéseire tért át. Ez a háború a mi háborúnk, egyre időszerűbb lesz, a magyar közvélemény mégis megfedekezett róla. Ezért szükséges, hogy a magyarországi világpolitikai helyzetét és a számunkra kockán forgó tétet mindegyik világosan lássa. Beszélt a moszkvai értekezletről. A moszkvai határozatoknak az a pontja, hogy az ellenségeskedés után a szerződő felek ne alkalmazzák hadseregeiket más államok területén, kivéve az előzetes megállapodást, Moszkva javára szól. Németország az egyetlen hatalom, amelyre a kisállamok esetleges szövetsége támaszkodhatnak.

A szláv terjeszkedés most különösen veszélyes formában: a pánszláv zsidó bolsevik imperializmus formájában fenyeget. Hátat kell adni az Istennek, hogy van Európában erő, amely egységes harcban el tudja háritani ezt a végzetet fejünk

és a kontinens feje felől. Kell a valóságát ismerni, mert a veszély ismerete csak elszántabbá tesz. Aki a valóság tükörképét nem bírja el, az a veszély realitása előtt is kapitulál. Már pedig a magyar nem kapitulál és a győzelem dicsősége végül is a mi fegyvereinké lesz. Mi nagyszzerű magyar jövőt akarunk — mondta Imrédy — és ehhez nekünk is győznünk kell.

Gróf Teleki Béla nagy beszéde

Ezután szólásra emelkedett gróf Teleki Béla, az erdélyipárt vezérszónoka. Többek között azt mondta, hogy a háború olyan szakaszhoz érkezett, amikor Európa közvéleményét már nemcsak a háború eseményei, hanem a háború utáni kibontakozás lehetőségei és érdeklik. E tekintetben nekünk magyaroknak nincs szűkebbünk új tervekre

Apoló Filmszínház

Páger, Somlay, Sulyok Márk és Szellay Aliz a főszerepben. Csak 16 éven feletlieknek!

Aranypáva

Előadások: 3—5—7, vasárnap délelőtt 11 órakor is.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

ezeket minden időre megszabja a nonfoglaltság. — A Kárpátmedence egyetlen osztatlan egész. A benne élő népeknek is egységben kell élniük, mert a természeti adottságok közös életfeltételeket és azonos sorost jelöltek ki számukra. Fájjalja, hogy a körülöttünk lakó népek egy-nemelyike a közös feszélyezettség ellenére sem tudja megéteni a természet megmáshíthatatlan törvényeit. Ezután foglalkozott a magyarság kárpátmedencei feladataival, amelyek szerinte még nem zárultak le.

A szociális kérdésekre utalva elismeréssel hangoztatta, hogy a kormányzat behatóan foglalkozik velük. Hozzátette, hogy e kérdések megoldását csak egy olyan új szociális és gazdasági rend biztosíthatja, amely a mai szociális feszültség okainak elűntetésére és a társadalmi igazságosság, jólét és egyen-súly megvalósítására törekszik. Ebből következik, hogy a szociális és gazdasági reformok egymástól nem választhatók.

A hadseregről beszéve, Teleki Béla hangoztatta, hogy honvédségünk vezetője immár három háborús év tapasztalataival rendelkezik. Hiszi, hogy ezeket a tapasztalatokat a vezérek komolyan figyelembe vette és bízik abban, hogy a háor-szágban biztonságban dolgozó munkásoknak nemcsak kifogástalan ellátásban és élelmezésben, hanem családjaik is messzemenő állami támogatásban részesülnek.

Befejezésül annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy kormányelnököt még nem terhel olyan súlyos felelősség, mint Kállay Miklós miniszterelnököt. Ő igaz magyar érzéssel, a nemzet jövőjébe vetett hittel és erős akaratú áll azon a poszton, ahová őt a magyar sors állította. Sok tényezőn fordul meg jövő sorsunk alakulása, melyet nem tudunk befolyásolni, de egy tényező az, ami hatalmunkban áll és ez: a belső egység. A megajánlást elfogadta.

Teleki Béla gróf után Tildy Zoltán a független kisgazdapárt tagja szólalt fel. Ugy lehet, nagyon nehéz küzdelmünk lesz az ország megartására, mondotta többek között, de a zürzavar és felforgatás, a küzdelem minden eredményét kicsavarhatná kezünkől.

A következő felszólaló Donáth György, MEP részről hangoztatta, hogy államvezetésünk legfőbb célja az, hogy gondoskodjunk a nemzet megmaradásáról. A magyarság szaporodását nem asszimilációval kell elérni, hanem népi erőnek kell tovább fejlesztenünk. A magyar nemzet legfőbb gondja, hogy a mostani háborúból győztesen és erősen kerüljön ki és a békében megkezdhesse azt a munkát, amellyel hazáját gazdagabbá tudja tenni. Azután a háború utáni feladatokról beszélt. A meghatalmazást elfogadja. Krudy Ferenc elnök napirendi javaslatot tett. A Ház legközelebbi ülését szerdán délelőtt tartja és azon folytatja a megajánlási vitát. Az interpellációkra holnap 18 óra kor térnek át.

Vígyszínház

Ma 5—7 órakor utoljára a leg-szebb magyar film:

Erzsébet királyné

Karady, Tolnay, Jávor, Somlay, Rajnay. Holnap: „M U K I” a legvidámabb magyar film.

A presbitérium tagjainak érkezte egyhangú lelkesedéssel újra dr. Kölcsey Sándor polgármestert kérte lei a főgondnoki tisztség elvállalására

A debreceni ref. egyháznál a főgondnoki tisztség újra betöltésre kerül, miután a jelenlegi főgondnoknak: dr. Kölcsey Sándor polgármesternek mandátuma az egyházi törvény szerint ez év végén lejárt. A presbitérium ennek folytán ki is tette a főgondnokválasztást is. A presbitériumi gyűlés után a presbitérium tagjai Uray Sándor b. lelkész-elnök elnökletével nyomban értekezletet tartottak.

Dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző előadta, hogy három éves ciklusonként megüresedik a főgondnoki tisztség is.

Tudatában vagyunk, hogy dr. Kölcsey Sándor, jelenlegi főgondnokunk milyen nagy szeretettel érez egyházunk iránt, nagy buzgósággal látja el teendőit s nagy elfoglaltsága mellett is viseli ezt a terhet. A presbitérium- és az egyházi igen nagy értéket jelent, ha a választást újra elfogadják.

Az értekezlet ezután egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy küldöttség útján terjesztik elő azt a kérésüket, hogy dr. Kölcsey Sándor vállalja el továbbra is a főgondnoki tisztséget.

A küldöttség Uray Sándor h. lelkész-elnök, Baskay Ferenc, a gazdasági bizottság elnöke és dr. Juhász Nagy Sándor főjegyzőből fog állani s közelemben felkeresi dr. Kölcsey Sándor polgármestert, hogy a presbiterek kérését előtte tolmácsolja.

A debreceni református egyház december 18-ikára kitűzte a főgondnok és a presbitériumi választásokat

Huszonöt kilépő presbiter helyét töltik be

A ref. egyház tegnap délután megüzent presbitériumi gyűlésének egyik legfontosabb pontja volt a főgondnok és a presbiterek választásának elrendelése. A nagyfontosságú ügyet dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző terjesztette elő.

Az előkészítő bizottság határozati javaslatát alapján a presbitérium elrendelte: a főgondnok választását három évre 1944 január 1-től kezdődőleg, az egyh. i. t. c. 46. §-a alapján választandó testületi képviselők választását, szintén 1944 január 1-től kezdődő három évi megújítással.

Választandó a kollégium felsőoktatási tagozatának tanárai (a fősikolai tanács) tagjai közül 1 rendes és 1 póttag, a helybeli református Kollégium gimnáziuma tanárai közül 1 rendes és 1 póttag, a helybeli református Kollégium tanítóképző-intézet tanárai közül 1 rendes és 1 póttag, a helybeli református Kollégium polgári iskolája tanárai közül 1 rendes és 1 póttag, a helybeli Dóczy református leánygimnázium tanárai közül 1 rendes és 1 póttag, a helybeli Dóczy református tanítóképző-intézet tanárai közül 1 rendes és 1 póttag, a helybeli Dóczy református polgári leányiskola tanárai közül 1 rendes és 1 póttag, az egyház tanítói és kántorai közül 11 rendes és 11 póttag.

A 100 választott presbiter közül az egyh. i. t. c. 31. §-a értelmében egynegyedrész három évenként kilép.

Most az a 25 presbiter lép ki, kik az 1931 év végén választottak, illetve a helyükre netán időközben behívtak.

A 25 presbiter helye választás által töltendő be 12 évre 1944 január 1-től kezdődőleg.

A kilépő presbiterek névsora a következők:

- I. Csapó-utcai egyházzs: Polgár András, Csapó-u. 80., dr. Magoss György, Rákóczi-u. 25., Mester István, Domb-u. 8.
- II. Péterfia-utcai egyházzs: Tóth Lajos, Péterfia-u. 40., Bacso Jenő, egyetemi tanári lakás, dr. Sz. Kun Béla, Simonyi-út 34. b.
- III. Mester-utcai egyházzs: dr. Szeremley Béla, Jókai-u. 4., Kovács László, Vendég-u. 84.
- IV. Kistemplomi egyházzs: ifj. Csabay Károly, Török Bálint-u. 23., Variassy Gyula, Varga-u. 8., Fehértó Dániel, Dégenfeld-tér 4.
- V. Ispályai egyházzs: dr. Herpay Gábor helye, Király András.

Déli-sor 15., Lakatos János, Balogh Mihály-u. 2.

VI. Kossuth-u. egyházzs: Lengyel Ferenc, Timár-u. 13. Jóna István, Kossuth-u. 54., Baskay Ferenc, Kossuth-u. 22.

VII. Árpád-téri egyházzs: Rásó István, Piac-u. 54., Kovács Lajos, Sámsoni-út 19.

VIII. Homokkerti egyházzs: dr. Erdős József, Péterfia-u. 13., Koncz Dániel, Budai Eszaiás-u. 32.

IX. Nyilastelepi egyházzs: Pétermann Ferenc, Fancsics-u. 26., Háromy Károly, Márton Kálmán-u. 52. sz.

X. Csapókerti egyházzs: Lakatos Sándor, Nyil-u. 53., Erdei Ferenc, Árpád-tér 5.

Mivel az egyházi törvény értelmében az összes pótpresbiterek 3 évenként kilépnek, mindannyian választás alá jönnek.

A presbitérium a pótpresbiterek számát egyházzszenként 8-8-ban állapítja meg, vagyis összesen 88-ban.

Elrendelte tehát a presbitérium a 88 pót-presbiterek 3 évre leendő megválasztását.

Minden egyházzs külön választói kört alkot. Az egyházzsok száma ezidőszent tizenegy.

Ezerint a főgondnokot és a testületi képviselőket az összes egyházzs részét, tehát az egész egyház választói együttesen, a presbitereket, pót-presbitereket pedig az egyes egyházzsok, külön-külön választják.

A választás akként folytatandó le, amint azt az 1247—1913. P. sz. végzés megállapította.

E szerint a választás napján a reggeli istentisztelet után, az egyház összes választói a Nagytemplomban összehívandók, hol az egyházi elnökség vezetése alatt gyűlésen a főgondnokra és a testületi képviselőkre nézve állapítandó meg, hogy az egyházi i. t. c. 59. §-a értelmében, közfelkialtással történjék-e a választás, avagy a szavazás elrendelendő-e?

Az együttes választandókra meglett ezen intézkedés után, sorban, egyik a másikat követve, de egymástól elkülönítve tartja meg választói gyűlést, ugyancsak a Nagytemplomban, mind a tizenegy egyházzs és pedig mindenik választói körben, az illető választási részben a választás közfelkialtással történjék-e, avagy a szavazás elrendelendő-e?

Amely egyházzsban a szavazás szabályszerűen elrendelték, a szavazás nyomban kezdetét veszi a kijelölt szavazóhelyiségben.

A presbitérium a választás napját 1943. évi december 18-ik napját tűzi ki.

A presbitérium kimondta, hogy a 25 választott presbiterek közül a Csapó-, Péterfia-, Kossuth-utcai egyházzsok 3—3 presbitert, kistemplomi, ispalályi, mester-utcai, Árpád-téri, homokkerti, nyilastelepi, csapókerti és tanyai egyházzsok pedig 2—2 presbitert választanak.

A presbitérium elrendelte, hogy a választás december 5-én, vasárnap délelőtt az összes szavazóhelyiségekben ki-ki-írattassék.

Ugyancsak elrendelte a presbitérium gyűlés az egyházzs tanácsosok választását is, amely azonban csak a jövő év első napjaiban fog lefolyni. Az egyházzs tanácsosok hat évre kell választani, de a fele három évre kiesik. Ezek helyét töltik tehát most be az egyes egyházzsok.

A presbitériumi gyűlés az 1944. év első presbitériumi gyűlésére kitűzte a lelkészelnök, a presbitériumi jegyzője és az ügyész választását három évre, továbbá újralakítja a bizottságokat, megválasztja azoknak elnökeit és a misszió előadót.

Minden jel arra vall, hogy ezek a választások most is a legteljesebb egyetértés jegyében fognak lefolyni a debreceni nagy református egyháznál.

Aki Rózsa Sándort is meglopta

Szeged, november 30. A szegedi törvényszék rögtönítélő tanácsa egy 16 éves lakatos tanoncot az elsőtől-ideje alatt elkövetett lopás és beörés miatt jogerősen öt évi fegyházra ítélte. A fiatalkorú ugyanis telefonon felhívta Rózsa Sándor hódmezővásárhelyi vendéglőst, aki neki nagybátyja, őt a rendőrségre idézte, távollétében pedig a lakásából ellopott özezer pengő készpénzt és kétezer pengő értékű ruhaneműt. (MTI)

Aszmann Ferenc legújabb fényes győzelme Kassán

A világ egyik legnagyobb fényképező művésze, Aszmann Ferenc újabb dicsőséget szerzett Debrecenben. Elhozta Kassa város tiszteletdíját, a ragyogóan szép és értékes ezüst dobozt, melyet a zsüri egyhangú ítélete alapján juttatott Aszmannnak.

Ennek a kiállításnak az adott különösebb jelentőségét, hogy Kassa város és a Felvidék visszatérésének ötödik évfordulója alkalmából rendezték. Miniszterek, politikusok és az ország minden részéből sokszáz előkelőség jelent meg a fényképkiallításra is. Elragadtatással szemléltek a debreceniek nagyszerű alkotásait, melyek közül magasan kiemelkedik Aszmann Ferenc néhány új műve.

A győzelem annál értékesebb, mert erre a jubiláris és nemzeti szempontból jelentőségű kiállításra az ország legjobb mesterei nagy felkészültséggel indultak és vetek részt.

Aszmannen kívül még két győzelmet könyvelhetünk el Kassáról: — Horváth István a kiállítás művészi kivitelű bronz plakettjét kapta, — sanády Akos pedig gyönyörű díszoklevél kitüntetését hozta el.

Aszmann Ferenc művészi és magyar kulturális munkája iránti megbecsülést jelenti az a meghívás, — hogy januárban tartson Kassán előadást a fényképezés művészetéről és arról az értékes, magyar nemzet szemponitból megbecsülhetetlen propaganda hatásról, melyet a Trionon ellen kifejtett az egész világon, a legbeszédesebb némaságnal, művészi képeivel.

A Kormányzó részvétlívira Harsányi Zsolt fiához

Budapest, november 30. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Kormányzó Úr Öfömlétősága Harsányi Zsolt író elhunyt alkalmából az író fiához, Harsányi András-hoz az alábbi részvétlíviratot intézte:

„Mély sajnálattal értesültem Edesatyánjának, a magyar irodalom egyik büszkeségének, váratlan elhunytáról. Megemlékezve azokról az elvülhetetlen érdemekről, melyeket Harsányi Zsolt a magyar mult mesterei megelevenítésével, hírlapiradalmunk terén és kiváló műfordításával szerzett, a fájdalmas veszteség felett bensőséges részvétemnek adok kifejezést. Horthy.”

Budapest, november 30. Harsányi Zsolt váratlan és tragikus halála széles körben keltett nagy és őszinte

részvételt. Hétfőn este a Vigszínház társulata rendkívüli társulati ülést tartott, amelyen Hegedüs Tibor igazgató mély megrendüléssel emlékezett meg arról a súlyos csapásról, mely a Vigszínházat Harsányi Zsolt halálával érte. Valamennyi budapesti színházban, ahol a próbák folytak, a halálhír vétele után kegyeleti szünetet tartottak és megemlékeztek Harsányi Zsoliról, aki annyit dolgozott a magyar színjátszásért. Az elhunyt nagy író a Vigszínház és az Új Idők sajtó halottjának tekintik. A temetés csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a farkasréti temetőben a főváros által adományozott díszsírhelyre. A sírnál Csathó Kálmán mond búcsúbeszédet.

Az egyetemi ifjuság eltanácsolta a zsidókat az egyetemről

Hirt adtunk már arról, hogy a debreceni egyetemi ifjuság az elmúlt napokban felszólította a zsidó egyetemi hallgatókat, hogy az Egyetem épületében többet ne jelenjenek meg.

Az elmúlt nap néhány zsidó egyetemi hallgató megpróbálkozott megkísérelni, hogy bemegy az egyetemre. Remélték, hogy ittletüket senki sem őrzi

ellen. Az ifjuság azonban erélyesen és határozottan felszólította a zsidókat, hogy az egyetemet hagyják el. A felszólításnak eredménye lett. A jövőben valószínűleg már nem történik több ilyen momentum. A zsidók is be fogják látni, hogy az egyetemi ifjuság komolyan veszi, amit elhatározott.

Megkezdtek a debreceni Nemzetvédelmi Akadémia szervezését

Nemrégiben megirtuk, hogy Antal István nemzetvédelmi miniszter támogatásával Debrecenben is megkezdődött a Nemzetvédelmi Akadémia. A nyárra terveztek az Akadémia létesítését és a tanfolyam megkezdését, különböző okok miatt azonban halasztást szenvedett a nemzetpolitikai szempontból nagy jelentőségű Akadémia debreceni munkájának megkezdése.

Most aztán örömmel értesültünk arról, hogy a debreceni Nemzetvédelmi Akadémia szervezési munkálatai megkezdődtek. A tanfolyam határozott lesz. Célja a nemzeti öntudat ápolása és fejlesztése. A hall-

gatókat térszadalmi állásra való tekintet nélkül veszik fel, összesen százat. A december 17-én megkezdődő tanfolyam előadói között neves budapesti egyenisek szerepelnek. A végzett hallgatók nemzetvédelmi oklevelet kapnak.

Megjegyezzük, hogy az ország nyolc nagyobb ipari városában már megkezdte áldásos munkáját a Nemzetvédelmi Akadémia. Így már javában folynak az előadások Salgótarjánban, Diósgyőrön, Pécsen és Kassán. A debreceni Nemzetvédelmi Akadémia iránt máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Schluroff Helmut lett a debreceni Német Tudományos Intézet vezetője

A Német Tudományos Intézet vezetésében változás állott be. Az Intézet vezetője, dr. Meybey Wolfgang katonai szolgálatra vonult be s november hónap közepé t. an elhagyta Debrecen. Utódjá megkezdte dr. Lengyel Imre látta el az Intézet vezetésével járó teendőket. A napokban aztán megkezdte Schluroff Helmut berlini tanár, aki megkezdése után mándjárt átvette az ügyek irányítását.

Schluroff Helmut a Keleti-tenger partján született. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a berlini egyetemre iratkozott be történelmi és német nyelvi és irodalmi előadások hallgatása végett. A magyarság és a magyar művelődés iránti érdeklődése már ekkor megnyilvánult benne s a katonaságból álló énekgyűlés, amelynek Schluroff tanár is tagja volt, a német népdalok mellett magyar nóták éneklését is programjába vette.

Az egyetemi évek után Berlinben vállalt tanári állást. Működésében aztán a második világháború hozott változást. Schluroff tanár, mint megannyi évfolyamtársa bevonult katonai szolgálatra. Kiképzés után 1939-ben résztvett a franciaországi hadműveletekben. Később a balkáni hájat küzdelmeiben. 1941-ben a keleti harctéren küzd Európáért. Ezek-

ben a harcokban súlyosan megsebesült, aminek következtében jobb karja megbénult. Mint számos hadiki-tüntetés — közöttük a német vaskezes — tulajdonosa szerelt le.

A polgári életbe visszatérve folytatta tanári munkásságát s mikor felajánlották neki a magyarországi lektorságot, készséggel vállalkozott a debreceni Német Tudományos Intézet vezetésére.

Munkatársunknak alkalmá volt beszélgetést folytatni Schluroff Helmuttal, aki nagy lelkesedéssel beszélt azokról a feladatokról, melyek reá Debrecenben várnak és amelyek nek középpontjában a magyar-német baráti kapcsolatok elmélyítése áll. A közeljövőben a német nyelvi tanfolyamok ellátása mellett, érdekes vetített képes előadás rendez Schluroff tanár, amelynek Lerch őrnagy az Alpokban készült 100 színes felvételét mutatja be a Német Tudományos Intézetben, Debrecenbe érkezik dr. Hócska Ernő, a budapesti Német Tudományos Intézet igazgatója is. A hónap közepé felt pedig dr. Brüggmann igazgató tart fömlőadást a német orvosi kutatás legutóbbi eredményeiről.

Debrecen város szellemi érdeklődő közönsége érdeklődéssel s nagy várakozással tekint Schluroff munkájára.

Pap Károly elnöki megnyitója és bucsuzója a Csokonai Körnek közgyűlésén

A Csokonai Kör közgyűlése nagy beszédet mondott dr. Pap Károly ny. egyetemi tanár, a Kör elnöke. Bevezetőül azt fejtette ki, hogy mi jelentett több mint félszázados pályafutása alatt Debrecen kulturális életében a Csokonai Kör? Mint emlékeztető lépésről lépésre egyre mélyülő programmal a szó való értelmében vett szépirodalmi társaság? Hogy milyen rendkívül időben vette át (1922 tavaszán) a Kör elnöki tiszteit s igyekezett egy lelkes tisztikarral szellemi fejlődés irányába mindig magasabb színvonalon tartani. A Kör két évtizedes munkájából a nagybecsű beszámoló nyomán ideiktaljuk a következőket:

Felolvasó üléseinket, a hagyományokhoz híven, mi is minden év november 17-én kezdtük meg, délelőtti megkoszorúzza Csokonai szobrát és síremlékét, délután meg a Kollégium aulájában gyűlvén össze, hogy Debrecen műveltségével és iskoláival együtt ünnepezzünk. Havonta, májusig, átlag egy-egy ülésünk volt, de kivételes esetekben néha több is. Műsorunkat ének- és zeneszámok, szavaltatok és felolvasások versék, novellák, tanulmányok stb.) alkották, figyelemmel kísérve bennünk irodalmunk minden nevezetesebb hullámverését, amelyről első sorban az elnöki megnyitók emlékezik meg. Vezető elvünk: a haladás és fejlődés gondolata, hogy a múltból semmi se menjen veszendőbe, ami becses vagy élő erőnek érzett hatalom, viszont a fejlődésben is apólasra találjon minden, ami valóban értékteljesnek jelent. Így mérsékeljük néha a harszításait, védelmezzük az innen és túl veszélyben forogó értékeket s a kiegyenlítő fejlődés folytonosságát, javát és igazát — a kultúrátban. Mert ha van szükség a haragra, melyben az eszmék ereje a világ elé áll, bizonyára szükség van erre a kiegyenlítő munkára is, mely amíg a multat tiszteli, a jövőnek sem engedi útját állani semmi léren.

— **Hy úton haladva ünnepeztük meg 1927 januárjában Petőfi összes költeményei első kiadásának nyolcvanadik, 32. évszázad Arany halálának ötvenedik évfordulóját. Majd megemlékeztünk: Kálmány Ferenc, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Kisfaludy Károly, Kajona József, Fazekas Mihály, Madách Imre, Gyóni Géza, Szabolcska Mihály, Herceg Ferenc, Babits Mihály és Oláh Gábor életének vagy írói működésének egy-egy nevezetesebb fordulójáról. Külön hódoló üléseken áldoztunk Báthory István lengyel király (1933), II. Rákóczi Ferenc fejedelem (1935), Mátyás király (1940 nov.) és gróf Széchenyi István (1941 nov.) halhatatlan emlékének, aminthogy kifejeztük örömlenkeket a megszállt ország részük visszacsatolása alkalmával mindannyiszor. Fogadtuk több alkalommal az Erdélyi Irodalmi Szekély Csoporthoz, később a Gárdonyi Társasághoz a Kelet-Magyarországi Irodalmi Szövetségnek, a nagyváradi Székelyi és a nyíregyházi Bessenyei Körnek barátj látogatását. Köszöntöttük a Tisza István Tudományos Társasággal és az Ady Társasággal egyetemben a Városok Kulturális Szövetségét (1935), valamint a gróf Zichy János vezetés alatt érkező Alföldi Magyar Közművelődési Egyesületet.**

— **Viszont minket tiszteltek meg látogatásukkal a Kisfaludy és Petőfi Társaság (amaz 1929, emez 1937 tavaszán), akiket a város és megye hivatalos képviselivel s együttes ülés keretében fogadtunk és üdvözöltünk. Sőt nálunk ünnepezték meg 1928 őszén, írói pályájának félszázados jubileumát a mi jeles székely mese-mondó barátunk az őz Benedek Elek. Ugyanakkor mi kerestük fel szíves meghívásunkra a miskolci Lévay Egyesületet, a nagykovácsi Arany Társaságot és a nyíregyházi Bessenyei Kör. Ez utóbbi több ízben is: a Kör negyvenéves jubileumán, az Alföldi Magyar Társaság vándorgyűlése alkalmából s amikor a nagy nemzetébresztő Pusztakovácsiban nyugvó hamvait végre szülőföldjére földtől helyezettük el örök pihenőre (1940 okt.). Aztán befűrtük felolvasó gárdánkkal a tavaszi könyvszalonok, valamint a Néprajzi Társaság irányi-**

totta folklorizációkat kapcsán a szomszéd hajdúvárosokat, Hajdúszörményt, Nánást, Szoboszlót és Dorogot, hol vagy a gimnáziumokban, vagy a városházban tartott előadásokban hirdeltük népünk nyelvének, hagyományainak és művészetének fokozottabb megbecsülését az összegyűlt közönség előtt.

— **Amde, amíg nemzeti nagyjaink kultuszát ápoltuk, kész szívvel fogadtuk magunkba a világirodalom klasszikusainak sugalmait is. Így idéztük fel 1921 decemberében halálának 600. évfordulóján Dante, ki-lön ülése vagy színelőadás keretében Shakespeare, Goethe, Moliere, LaFontaine és Byron szellemét. Napjaink jelesei közül meg Gerhardt Hauptmann, D'Annunzio és Pirandello, amikor jeles színelőadások — fővárosiak és helybeliek — ajkán méltattuk a nevezett nagyok költői értékeit s a magyar irodalomra gyakorolt illejtő hatásukat. 1925 novemberében Van Szaalich von der Bohn, egy jelkes magyar barát holland író és Kállay Kálmán egyetemi tanár közreműködésével holland délutáni rendeztünk. 1937 májusában pedig Edmond Poupé, a francia Dragignan városka fővelőltárosa kereseti fel bennünket s tartott igen érdekes, részben ismeretlen adatokkal színezett előadást Kisfaludy Sándor provençei fogságáról és Deselaton Karolina koráról és egyéniségéről. Milyen jól esett hallanunk, hogy a magyar katonaköltő emléke még ma is él odakinél nemesak a levélírák poros aktáj közt, hanem a vele ismeretségben álló úri családok hagyományában. Végül hadd említsük meg, hogy 1926 októberében egy magyarul is jól tudó tokiói tanár, Imataka Dzsuisiro, szereplésével japán-estet, 36 márciusában pedig hindu irodalmi délutánt rendeztünk amelyen Molnár István böszörményi kartársunk s e sorok írója ismerlették a dűsgazdag keleti líratúra remekait magyar tolmácsolókkal egyetemben.**

— **A változó idők követelményeinek megfelelően hova-tovább szükségessé vált a Kör alapszabályainak módosítása is, amelyet több rokon intézmény szervezeteinek általánosnyozása után, 1933 őszén eljöttünk meg. Elgondolásainkban főként az vezetett, hogy a kör eddigi inkább társadalmi és egyesületi színezetű kifejezeten irodalmi jellegű avasunk. Ezt pedig szálalt véltük elérni, ha 1. a hazai és külföldi irodalom, tudomány és művészet eredményeit behatárolt figyelemmel kísérjük, tanulságait a magunk számára gyümölcsözőbbé tesszük. 2. Ha anyagi erőnkhez mérten eredeti vagy fordított, szépirodalmi, esztétikai és művészettörténeti munkákat adunk ki, vagy ilyenek megjelenését fölünk telhetően elősegítjük. 3. Ha Csokonai, Debrecen és a Tiszántúl megismerését előző minden komolyabb vállalkozásnak továbbra is az élen maradunk, a Csokonai-erékek gyűjtésére, a költő kultuszának ápolására fokozott gondot fordítunk. 4. Ha Csokonai-Magyarországon belül és kívüli működő (magyar) rokon-társaságokkal, köztük a mintakul tekintett Kisfaludy és Petőfi Társasággal megbeszélhet érintkezést keresünk, a meg-szállott országrezekben működőket törekvésükben támogatjuk, a szét-szórtan élő magyarság kulturális egységének fenntartásáért minden lehetőt megteszünk. 5. Ha a most fel-sorolt célok megvalósítása érdekében felolvasásokat, előadásokat, rendezeteket tartunk, ünnepségeket rendezünk és pályadíjakat tűzünk ki stb. 6. Ha a Körünkben eddig is meglévő rendes (nem pártoló) alapító és tiszteleti tagság mellett egy új minőségűt, az „örökös tagságok” létesít-lük és pedig olyan formán, hogy et-lől fogva ezek az örökös tagok alkot-ják a Kör gerincét.**

Majd befejezőül szóló Pap Károly a Társaság nagy hűvelőjéről s mai jelesebb munkatársairól. Hálás szavakkal méltatta a Kör mai főtitkárának, Csobán Endrénének sokoldalú buzgó és önzetlen tevékenységét. Aztán magát aposztrofálván a búcsuzó elnök, ezeket mondotta:

— **Annál talán szabad magamról is szólnom, hogy mindig kész és lel-kísmeretes számára tevékenem benni-**

nemesak a rámbizoltaknak, hanem a Kör vezető eszményeinek, méltóságának, egyáltalán az egész Csokonai kultuszának. És ha mégis kevesebbet tettem, mint amennyire vágytam, vagy törekedtem, mlajta csupán véges emberi erőmben s a kör-ötting tumbolj szűrnű időkben keresem igazolásomat, s annál be-szóségesebb hála tölt el, azért a kitűn-tető bizalomért, amellyel fogytko-zásaimat elnézni, munkámban tá-mogatni mindig szívesek voltak.

— **Es ha most, amikor a természet rendje szerinti az elnöki székletől visz-szavonulok, nem vonulok vissza, amíg az égiek testi- és lelki erőmet megőrzik, a Kör érdekeinek, haladá-sának és virulásának munkálásától. E jegyben üdvözölöm a m. t. Köz-gyűlést és nyitom meg mai tanács-kozásminkat.**

A közgyűlés Sz. Kun Béla alelnök szép szavaiban fejezte ki a Kör há-lás és forró köszönetét, a legtelje-ssebb elismerését a lelépő elnöknek és kérte Isten áldását tovább, foly-ton a közérty és a magyar kultúra emeléséért izzó életére.

Ellopták a Vágóhídi-úti felüljáró 50 méteres korlátját

Különös és nem mindennapi lopásról tett tegnap reggel jelentést a debreceni rendőrségen Debrecen város műszaki ügyosztálya. Ismeretlen tettes a keddre virradó éjszaka ellopta a Vágóhídi-úti felüljáró 65 méteres korlátjának 50 méter hosszú részét.

A tetteseket nagyban elősegítette munkájukban a koromsötét éjszaka. Valószínűleg székkel állítottak fel a hidra és többen ásták ki az 50 méter hosszú korlát oszlopait és gerendáit.

A rendőrség erélyes nyomozást indított meg a vakmerő tolvajlás ügyében. A tolvajok, akik súlyos kárt okoztak a városnak, valószínűleg valamelyik telepre szállították el a fát.

NAPIRENDEL

1943 DECEMBER 1.

EGYRE TÖBBET hallunk olyan bűncselekedtekről, amelyeknek a hősei fiatalok, néha egészen kétségbeesztően fiatalok. Kalandos szellemű 15-16 éves „férfiúk” rablóbandái szerveznek hozzájuk hasonló fiúkból és öreg gazembereknek is becsületére való furfanggal és alapossgággal hajítják végre a kidolgozt tervek. Legutóbb egy ilyen gyerek rablóbandát fogtak el Budapest, Kik-lencze vezére szakszerű előadásokban készítette elő a jagokat a nagy munkára, sőt gyakorlati vizsgát is tar-tott, ügylézik csak azokat vette fel akik megfeleltek ezen a vizsgán. Va-lamint régi tizilleres könyv főhőse le-behaggett az ifjú haramiavezér lelki szímet előtt, amikor messzenéző te-kintettel kiadta a parancsot: azt az embert ki kell fosztani, aki ott jár a sarkon. Milyen lelkiállapotban vár-hatták ezek a fiatalok a közelgő já-rókelőt, miközben elhelyezkedtek az utca jobb- és baloldalán, sőt egy egy mellékutcaiban is, hogy elvágják a menekülés lehetőségét. Vajon ugyanaz az izgalom fűltötte őket, am-diákok vizsga előtt, vagy a felszaba-dulás előtt álló iparost, amint éppen a mestermunkájához fog hozzá? — Ezeknél is a siker izalma dolgozott, ha sikerül, ha nekem sikerül leg-jobbban, akkor megdicsér a vezér, állandó tagnak vesz be. Igyekeztek is aztán, hogy el ne maradjon a siker. És érdekes, hogy a siker után vajon úgy ürvendett-e a rablónev-elek, mint a leértécsült diák vagy felszabadult inas? Előtem az élet. Valószínű, hogy ugyancsak gondoltá, ha egyáltalán gondolkodott. És ez az élet, amit maga elé gondolt a rabló-vá útját rablójelű hasonló szép „munkákkal” lehetett tele, álmaj, ne-lyovábbja talán egy kasszaforrás vagy bankrablás? Bizony ezeket végig-néve is megállapíthatjuk, hogy a mestermunka ellenére is ezek a köz-vezélyes banditák csak ostoba szá-ma suhanok, akikért felelősséggel tartozna valaki.

Már csak ma délig lehet bejelenteni a gyümölcsösök és szőlők adatait

Eddig 2432 gyümölcsös- és szőlőtulajdonos jelentkezett az első fokú közigazgatási hatóságnal

Ismeretes, hogy miniszteri rendelet értelmében Debrecenben összeírják a gyümölcsösöket és szőlőket hegyközségek alakítása céljából. Kedden délig összesen 2432 gyümölcsös- és szőlőtulajdonos jelentette be a kívánt adatokat. Most felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy a bejelentési köte-lezettségnek eddig eleget nem tett tulajdonosok még csak ma déli 1 óráig jelenthetik be gyümölcsösök és szőlők adatait. A késedelmes bejelentők ellen megindítják az eljárást és szigorú pénzbüntetéssel sújtják őket.

Megirtuk már, hogy a beje-lentési kötelezettségnek aján-lott levélben is eleget lehet ten-ni. A Debreceni Újság—Haj-dúföld vasárnapi számában

Déli Hírlap szombati és teg-napi számában úrlapot közöl-tünk, amelyet bárki kitölthetett és azt ajánlott levélben beküld-hette az elsőfokú közigazgatási hatóságnak. Ilyen, általunk ké-szített bejelentési úrlap több-száz érkezett be az elsőfokú közigazgatási hatósághoz s ez-zel sikerült megrövidíteni az ügykezelést és számosan men-tesültek az időtrábló sornamál-lástól.

Az említett újság-számokból még a mai napon is ki lehet vágni az úrlapot és ki lehet küldeni, anélkül, hogy a be-jelentés késedelmesnek száml-tana. Ezeket az adatokat azért kell ajánlott levélben beküld-ni, mert az ajánlott levél sze-nyével igazolhatja az érde-kelt, hogy mikor adta fel pos-ttestvérlapunkban, a Tiszántúl-ára a bejelentést.

A cserkész nagytanács ülése Budapesten

Az új alapokra helyezett ma-gyar cserkészletben a cserkész mun-ka támogatását országos viszony-lásban az Országos Nagytanács, a kerületenként pedig a Kerületi Tanács végzi. Ezek a cserkészlet igaz-barátai magukba foglaló testüle-tek évenként tartanak üléseket, hogy azokon tájékoztassanak az eddigi eredményekről és ugyanakkor pe-dig megállítsák azokat a sürgős problémákat, amelyeket a tanács tagjainak kell megvalósítani.

Az országos nagytanács folyó évi november hó 28-án tartotta évi gyűlést Budapesten a Tudományos Akadémia üléstermében. A gyűlésen amelyen megjelentek a magyar köz-élet számottevő egyéniségei, Fáy István államtitkár elnököt s jelen volt azon vitéz kispárnaki Farkas Ferenc m. kir. altábornagy, Magyar-ország főcserkésze is.

Fáy István államtitkár elnök meg-nyitotta után, melyben hódolatteljes szavakkal emlékezett meg a Ma-gyar Cserkészmozgalom fővédnöké-ről, Magyarország kormányzójáról, kit a gyűlés táviratilag is köszö-nít, Ery Emil országos cserkészpa-rancsnok tartotta meg tájékoztató-ját a magyar cserkészlet munkájáról. Boldog örömmel állapíthatják meg tájékoztatószóiban a jelenlevők, hogy a magyar cserkészlet ma erősebb, mint valaha volt, s olyan feladato-kat lát el a magyar életben, mely-lyek ellátására ma csak ő hivatott.

A felszólalások sorát Ravasz László dr. református püspök kezd-te meg. Beszédében metafizikai ma-gaslaira emelve a cserkészlet célki-tűzéseit s tömör formában bi-onyí-totta be a magyar cserkészlet szük-ségességét és életképességét. Hang-súlyozta, hogy a cserkészlet célja az egyén nevelése s hogy a csa-pat csak ennek a célnak a szolgál-tatában álló eszköz. A magyar cserkészlet új világot teremtett a fiúk számára, amely teljesen eltér a mai élet világtól. A cserkészlet nem kényszeríti bele a fiút a felnőttek élelvilágába s a felnőttek ál-tal ismert természetbe. A cserkész-let odaadja a fiúnak a természetet úgy ahogyan van a maga szépséges érintettségében s itt a fiú a maga kedve szerint élheti életét. A cser-készek a mai kor robinzonjai, ek-ly ismeretlen és nehézségekkel te-letett környezetben el tudják vége-zni a maguk honfoglaló munkáját.

Ok Kolombusz módjára új vilá-g-részt fedeztek fel a magyar termé-szetben, azt meghódították és a-maguk elcsodolása szerint be is

rendezték. Ebben a világban önken-tes munkavállalással vígan és gyö-nyörően folyik az élet s ennek az életfolyamatnak a támogatása min-den magyarnak feladata kell, hogy legyen. Végezzük is ezt a munkát az egyetlen fővezér, Jézus Krisztus útmutatásai szerint, aki ma ezt üzeni a cserkészlet nagytanácsá-nak: Nélkülem semmit, hanem min-dent velem.

Ravasz László után Kelemen Kri-zosztom pannonhalmi főapát hang-súlyozta a cserkészlet fontosságát, kifejtve azt, hogy a cserkészlet egyé-ni nevelése mennyire könnyen tör-ténhetik a közösség szolgálatában.

A felszólalások sorát Pászti Ist-ván főcserkészes zárta be, aki a maga életének tanubizonyosságá-vá hivatásával véitette a hallgatóság elé a cserkészlet különleges jelentő-ségét, kiemelve azt, hogy pótolha-tatlan misziót lát el az a munkás-cserkészlet keresztyű a mai ma-gyar cserkészlet-munkásfűtség tudja, hogy új magyar világot nem forradalommal, hanem kölcsönös meg-becsüléssel, szeretettel és magyar összefogással lehet teremteni.

— **Elnök záróbeszéde előtt az Országos Főcserkészes mondott kö-szönetet a nagytanács tagjainak ed-digi értékes jó munkájukért s kérte őket, hogy legyenek ott ezután is a magyar cserkészlet mellett minden percben és minden erejükkel.**

A minden szempontból élményt jelentő és a magyar cserkészlet élet-képessége és szükségessége mel-lelt oly egyöntetűen megnyilatkozó gyűlés a Himnusz hangjaival ér-veget.

Kivégeztek Szolnokon egy nemzetközi zsebtolvajt

Szolnok, november 30. (MTI) A szolnoki törvényszék rögtön-ítélő bírósága halálra ítélte Molnár József 46 éves nemzet-közi zsebtolvajt, mert ez év ok-tóberében a szolnoki Kossuth-szállóban az elsőtétítés ideje alatt ellopta Tóth József pest-szenterzsébeti lóalkusz pénztár-cáját, melyben 2480 pengő volt. A kegyelmi kérvényt elutasították és az ítéletet kedden dél-előtt hajította végre a szolnoki törvényszék udvarán Bogár János állami ítéletvégrehajtó.

Felsőipari szakiskolát kér Debrecennek az Ipartestület

Iparos küldöttség Szilassy László főispánnál és dr. Vajthó Lajos pénzügyigazgatónál — Kéri az iparosok az illetékellenőrzés enyhítését

A faipari szakiskolából felszabadult gépekkel minta műhely felállítását tervezik

A debreceni Ipartestület előjárósága Galamb Ferenc elnök és dr. Csáthy Dezső ipartestületi ügyész vezetésével, valamint 12 előjárósági taggal küldöttséggel kereste fel kedden délelőtt Szilassy László főispánt, majd dr. Vajthó Lajos miniszteri tanácsos, pénzügyigazgatót. Az

iparostársadalom küldöttsége néhány nagyjelentőségű iparos szakoktatói kérdésben kérte a főispán támogatását, másrészt pedig az iparosokat érzékenyen érintő illeték és bélyegterovási ellenőrzések tárgyában terjesztette elő kívánságait.

osztály elnökét, aki a húsvágási forgalmi adóval kapcsolatos kívánságokat terjesztette elő, Bálint Sándor asztalosmestert, aki a 220 főnyi debreceni asztalosiparos nehéz anyagi-ellátási helyzetét ismertette, végül Hartl János, a cukrászszakosztály elnökét, aki szintén a fa- és tojásbeszerzési gondokból kért határozott támogatást.

Hozzák Debrecenbe az egyik létesítendő felsőipariskolát

Galamb Ferenc elnök Szilassy László főispán előtt mindenképp azt kérte, legyen a debreceni iparostársadalom segítségére a kormány által most tervezett két felsőipari szakiskola közül az egyiknek Debrecenbe hozatala érdekében. A kormányzat terve szerint ugyanis a kormány az ország területén két felsőipari szakiskolát kíván létesíteni. Az egyiket már Pécsnek ígérte a kormányzat és annak felállítására már megalkulási előtt áll. A másik felsőipari szakiskola iránt most egyik a városok között a versengés. Debrecennek olyan adottsága van, hogy legelső sorban jöhet számításba a felsőipari szakiskola felállításánál. Attól eltekintve, hogy Debrecenben itt áll rendelkezésre a Fa- és Fémipari szakiskola modernül berendezett tanintézménye, amelynek faipari tagozatát tanterv hiányában beszüntették, Debrecen iparostársadalma az iparosifjúság nevelésében és tanításánál országsszerte neves ipari munkáinál fogva méltán elvárhatja a felsőipari szakiskola Debrecenben való megszervezését. Ez az iskola azt jelentené, hogy értekezéssel egyenlő értékű gyakorlati képzést nyernének az iskolát végző

iparos ifjak. Ez az iskola elsősorban a kőművesmestereknek, építészeknek, mérnöki diplomával nem rendelkező műszaki képzésre nyújtana lehetőséget. Kérte tehát a főispánt, hogy a polgármesterrel egyetértésben a törvényhatósági bizottságon keresztül nyújtsa ki a kérését Debrecen városa ezért az iskoláért, nehogy a nagy versengésben Debrecen lemaradjon.

A másik kérése az volt az ipartestületi elnöknek és a küldöttségnek, hogy a Fa- és Fémipari szakiskola megszűnt faipari tagozatában rendelkezésre álló gépi berendezést engedjék át a debreceni faipari szakmában dolgozó asztalos és ácskisiparosok részére mintaműhely felállításra. Másrészt arra, hogy ezeknek a gépeknek az igénybevétele révén készíthesse elő a szakma iparoságát a segéd és mestervizsgákat. A gépeket akar az Ipartestület, akár az iparos tanácsiskola gondjaiba venné és helyiségért is gondoskodna számukra, ami egyben azt is jelentené, hogy a kisiparosság az olcsóbban termelő gépi-berendezés használatához is hozzájutna.

Szilassy László főispán ismételt válaszában biztosította az iparosokat arról, hogy az előterjesztett kérelmekben a szükséges lépéseket megteszi, utalt arra is, hogy a fa-ellátási ügyében szombaton történt budapesti tárgyalásai során egyheli határidőt tűzött ki a miniszter a referenseknek, hogy a debreceni kituttalt fakontingens leszállítását megindítsák.

Az iparos küldöttség a pénzügyigazgatónál

Az ipartestület küldöttsége a főispánnál folytatott beható eszmecsere után Vajthó Lajos miniszteri tanácsos, pénzügyigazgatót kereste fel, ahol szintén Galamb Ferenc ismételte meg az iparostársadalom kéréseit.

Vajthó Lajos pénzügyigazgató válaszában biztosította Debrecen iparoságát arról, hogy akinek bármilyen sérelme van az ellenőrzésekkel kapcsolatban, a beadandó feltevést soronkívül tárgyalás alá vételei és késznek nyilatkozott arra, hogy személyesen vesz át minden ilyenirányú iparos beadványt. Közölte, hogy a legmértányosabb elbánásban kívánja részesíteni Debrecen iparos társadalmát. Az italméltakban rendszeresített számolólap illeték ügyében megnyugtatta a küldöttséget arról, hogy Debrecenben még egyáltalán nem történt italméltak engedély megvonás és azokat az üzemeket sem fogják ily szigorú következménnyel sújtani, ahol az alkalmazott a tulajdonos tudta nélkül követ el mulasztást. A pénzügyigazgató előtt Király Imre lakatosmester konkrétumként előadta, hogy a régi 3200 pengős rösszul felbontott szőlőmunka 460 pengős bírsággal sújtották az egyik kisiparost. A pénzügyigazgató ezt az ügyet is kivizsgálta.

Dr. Csáthy Dezső ipartestületi ügyész szintén gyakorlati példákat hozkozott fel és azt kérte, hogy csak a rendelet kiadásának határidejéig kezdve végezzék az adóhívóval közegelt a most rendszeresített szigorú ellenőrzést.

Több, mint egy óra hosszan tartott a pénzügyigazgatónál az iparos küldöttségjárás és itt is az a megnyugvással távozott el a küldöttség, hogy a pénzügyi hatóságok vezetői megértéssel és méltánnyal hallgatták meg az előadott kérelmeket és a jövőben ezeknek az ügyeknek a kezelésében még megszűnő jóindulatot és igazságos elbánást fognak tanúsítani.

— Hirtelen meghalt egy öreg debreceni színész felesége. Erney János debreceni színész, Rákóczi-utca 36. szám alatti lakos felesége, Zöldi Hermán, tegnap hirtelen rosszul lett és meghalt. A hirtelen halálról értesítették a rendőrséget. A vizsgálat során megállapították, hogy Erney Jánosné agyszélhűtésben halt meg. Megadták temetésére az engedélyt.

Török István egyetemi tanár ünnepi megemlékezése Csánki Benjáminról

Felemelően szép ünnepély színhelye volt hétfőn délelőtt a Közponi Egyetem hittudományi karának előadóterme. Csánki Benjáminnak, a nemrég elhunyt kiváló professzornak emlékére rendezett ünnepélyt tartották itt meg.

Öt látuk az egyetem tanári karának több tagját, így Szentpéteri Kun Béla, Makkai Sándor, Szádeczky Kardoss Tibor professzorokat, dr. Kállay Kálmánt, a Kollégium igazgatóját, Uray Sándor teológiai és sok más előkelőséget, valamint az egyetemi ifjúság sok tagját.

Az ünnepség dr. Vasady Béla teológiai dékán megnyitó szavaival kezdődött, mely után dr. Török István egyetemi tanár, az elhunyt nagynevű hittudományi professzor egykori tanítványa olvasta fel emlékezését.

Gyönyörű szavakkal méltatta Csánki Benjámin pályafutását és ha-

lalmas munkásságát. Ismertette azokat a műveket, melyeken az elhunyt professzor életében munkálkodott s az utókorra hagyott. Részletesen foglalkozott életének egyes állomásaival s azokon a helyeken nyert bő tapasztalataival.

Dr. Török István egyetemi tanár gyönyörű emlékezését nagy figyelemmel hallgatta a megjelent közönség.

Beszéde után dr. Vasady Béla teológiai dékán bejelentette, hogy gondoskodás történt dr. Török István értékes emlékezésének a Teológiai Szemlében való közzétételére.

A bensőséges ünnepély a „Te benned bízunk” kezdetű szótlár elnevezésével ért véget, mely után a megjelent közönség megtekintette az elhunyt Csánki Benjámin professzornak a hittudományi kar dékáni hivatalában elhelyezett arcképmását.

A debreceni uzsorabíróóság tárgyalásai

Megfojtotta a kacsákat, de nem adta maximális áron

A debreceni uzsorabíróóság egyesbírójára, dr. Pogány Béla a múlt nap több árdrágítási ügyben tartott főtárgyalást és hozott ítéletet.

A királyi ügyészség Goda Eszter hajdúsamsoni lakos ellen ártullépés és közszükségleti cikk elvonásának vétsége miatt emelt vádat, mert tavaly októberben a debreceni Rákóczi-utcai piacon két kacsát 30 pengőért akart eladni, de a vevő csak a hatóságilag megállapított legmagasabb árt volt hajlandó fizetni. Goda Eszter ekkor a kacsát kikapta a vevő kezéből és kitekerelte a nyakát.

A most megtartott főtárgyaláson Goda Eszter beismerte, hogy a kacsát valóban 30 pengőért akarta eladni, azt azonban tagadta, hogy a kacsákat szándékosan fojtotta meg. Elmondta, hogy ő nem tudott az árak maximálásáról és amikor a vevő kevesebbet akart fizetni, erőszakkal vissza akarta szerezni a két kacsát és azok ekközben fulladtak meg.

A tanúk kihallgatása után a törvényszék Goda Esztert a közszükségleti cikk elvonásának vádjától felmentette, — de ugyanakkor az ártullépést megállapította és egyhónapi fogsázbüntetésre ítélte.

SZÁZ KILO LISZTERT HATSZÁZ PENGŐ

Takács Lajos debreceni lakos árdrágító visszaélés és közszükségleti cikk jogellenes elvonásának vétségével vádolva került a vádlottak padjára, mert Debrecenben Kolozsvári Lajosnak 50 kg. nullás- és 50 kg. kenyérlisztet összesen 250 pengőért adott el.

Takács Lajos a főtárgyalás során beismerte, hogy a lisztet ilyen áron adta, de azzal védekezett, hogy ezen kívül még két szeker pelyvát is adott.

A törvényszék a tanúk kihallgatása után Takács Lajos büntettségét mindkét vádpontban

megállapította és 600 pengő pénzbüntetésre ítélte.

ARTULLÉPÉSÉRT KETSZÁZ PENGŐ

Kellemen Sándorné hajdúbagosi asszony pedig ártullépéséről és árulvonással vádolva került a vádlottak padjára, mert Hajdúbagoson a maximálisnál magasabb áron adta el a sertést, majd a magasabb áron eladott sertést visszavette. Kellemené a főtárgyaláson beismerő vallomást tett, miután a törvényszék megállapította bűnösségét és 200 pengő pénzbüntetésre ítélte.

EGY FELLITER TEJFELERT 300 PENGŐ

Horváth Andrásné debreceni lakos pedig azért került a vádlottak padjára, mert Debrecenben Fülöp Józsefnének egy felliter tejtelt 1 pengő 80 fillérért adott. Horváthné a főtárgyaláson beismerte az árdrágítást és a törvényszék 300 pengő pénzbüntetésre ítélte.

ÁRDRÁGÍTÓ ÜZERKEDE SERT SZÁZ PENGŐ

Végül Haranghy Lajos debreceni rádiókereskedő azért került a vádlottak padjára, mert Debrecenben februárban a Tóth Gyula-cégtől 16 pengő 20 fillérért vásárolta a kerékpárgumikat és azt a Hajlított bűtorgyár alkalmazottjainak 19 pengőért adta tovább.

Haranghy Lajos a főtárgyalás során azzal védekezett, hogy a 280 fillért munkaidőmegtérítés címén számította fel. A tanúk kihallgatása után a törvényszék Haranghy Lajost árdrágító üzérkedés vétségében mondta ki bűnösnek és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

A törvényszék ítéletének indokolásában megállapította, miszerint a hatóság által megállapított legmagasabb eladói árhoz semmit sem lehet hozzászámítani.

Az illetékek ellenőrzésének sérelmei

A küldöttségjárás harmadik problémájul Galamb elnök az iparosok panaszát tárta fel az illetékek és bélyegterovásánál, illetőleg az adóhatóságok által végrehajtott ellenőrzéseknél észlelt sérelmeiről. Rámutatott arra, hogy az utóbbi időben évekre visszamenőleg vizsgálókat eszközözöl a pénzügyigazgatóság közegei és a hibásan fejtárgyozott, vagy nem szabályszerűen lerótt illetékek miatt súlyos pénzbírságok terhelik a sokszor tájékozatlan kisiparosokat. K fogadta, hogy az ellenőrzésekről az eljáró tisztviselők 50 százalékos jutalékban részesülnek, kérte tehát a főispánt, hasson oda az illetékes kormányzati ténnyezőknél, hogy ezt a jutalék részesedési rendszert szüntessék meg, az ellenőrzéseket és vizsgálatokat csak a rendelet kiadásának napjától, 1943 június 1-től folytassák.

A továbbiakban az asztalos és sülőiparos társadalom faellátásának előmozdításában kérte a főispán határozott támogatását, mert ezen a téren ma az a helyzet, hogy például a 10—12 debreceni épület fafelépen és faraktárban jóformán egy szál deszkát nem lehet találni és ha szükség volna rá, még egy barokk sem tudnának felépíteni. Végül arra kérte a főispánt a küldöttség szóval, hogy az 1932. évi VIII. tc. betartását biztosítsák a gyakorlati életben, ez a törvény ugyanis kimondja, hogy minden olyan kérdésben, ami az iparossággal kapcsolatos a törvényhatóságoknak és más intézményeknek az ipartestülettől kell szakvéleményt kérni. Kérte tehát, hogy ezt a rendszert érvényesítsék Debrecenben is és terjesszék ki a közellátási kérdésekkel kapcsolatos problémákra is.

A főispán válasza az előadott kérelmekre

Szilassy László főispán minden előadott kérdésre pontosként válaszolt. Közölte, hogy a faellátás biztosítása érdekében eljár a főállamvédelmi minisztériumban és a közellátásügyi minisztériumban. A nehézségekről és az eredményekről tájékoztatta a küldöttség tagjait. Közölte továbbá, hogy a maga részéről is nagy súlyt helyez a felsőipari szakiskola Debrecenbe való hozatalára és ebben az ügyben is el fog járni az iparügyi és kultuszminisztériumban, kérte egyben a küldöttség vezetőjét, hogy az előadottak állás memorandum formájában a legelőbbre bocssásk rendelkezésére, hogy minden indoklásra kiterjedően tudjon az illetékes minisztérium elől. Használó meg-

nyugtató választ adott a főispán az illetékterovások ellenőrzése terén előterjesztett iparos panaszokra. — Közölte, hogy a pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozó részletek itt helyben fogja tárgyalni, elszempontokból pedig a pénzügyminisztériumban fog tájékozódni, hogy az iparosság jogos kívánságai a lehetőségig figyelembe vételesek.

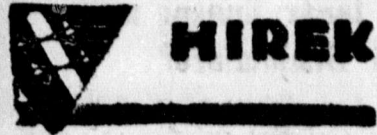
A főispán ezután még külön meghallgatta a cipésziparosok képviselőjének azt a panaszát, hogy a tulajdonsági utalványokat bizonyos üzemekben berendelt iparosokkal akarják végeztetni, ami nem egyeztetéssel össze az iparosság érdekeivel. — Meghallgatta a főispán Szilágyi Józsefet, a hentes és mészáros szak-

IRÓGÉP

sokszorosítás -- leírás -- kölesöznés

B O R Y

IRÓGÉPVÁLLALATNÁL Tel. 20-51.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arad, Bika-szálló felemel, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket vesznek minden hétköznap délután 9-1 óráig.

HAJDÚ VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig pártnapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegye központi MEP titkárnak adhatóak.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA

"Kigyó" Dr. Mihailovits J. Piac-ú. 31. Telefon: 30-96. — "Tisza" Jónap Aladar, Péterfia-utca 61. Telefon: 24-52. — "Csillag" Beke Barna, Arpad-ter 1. Telefon: 29-32. — "István Gondviselés" Székely Adorján, Petőfi-ter és Teleki-utca sark. Telefon: 32-81. — "Mátyás Király" Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospécsi-út 16. Telefon: 32-01.

A Kormányzó névnapján, december 6-án délelőtt tíz órakor a református Kistemplomban ünnepi istentisztelet lesz, melyre a hatóságokat, testületet és a gyülekezet tagjait ezúton hívja meg az egyházi elnökség. A templom fűtve lesz.

Vitéz dr. Ujvárossy Sándor vármegyei másod-főjegyző letette a hivatali esküt. Megirattuk, hogy a belügyminiszter vitéz dr. Ujvárossy Sándor főispáni titkárt megyei másod-főjegyzővé nevezte ki. A kinevezés osztatlan örömet keltett nemcsak Debrecenben, hanem egész Hajdú vármegyében. Vitéz dr. Ujvárossy Sándor vármegyei másod-főjegyző kedden délelőtt tette le a hivatali esküt Kósó István alispán kezébe.

Beregszászy Endre ny. községi főjegyző a Nemzetvédelmi Kereszt tulajdonosa. Kormányzó Urunk Beregszászy Endre ny. községi főjegyzőnek, debreceni lakosnak, első világháborús tartalékos főhadnagyának hazafias cselekedetei és gerinces magyarságának elismerésül a Nemzetvédelmi Keresztet adományozni méltóztatott. A szép kitüntetéshez igen sokan gratuláltak Beregszászy Endre ny. községi főjegyzőnek.

A kistemplomi egyházzés központi Bibliaköre ma, szerda délután öt órakor Révész-ter 2. sz. a. gyülekezeti teremben összejövetelt tart. Előtte d. u. 3-5-ig nőszövetségi kézimunkára és megbeszélés. Régi és új tagokat szeretettel hív és vár az egyházzés vezetőség.

A Debreceni Zenekedvelők Köre f. évi december hó 5-én, határozatképtelenség esetén 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést a Vitézi Székház dísztermében (Bethlen-u. 3.) Pontos megjelenést kér az Elnökség.

Felakasztotta magát egy idős gazdasági család, Győri József, 65 éves hajdúbőszörményi gazdasági család a múlt nap lakásának mestergerendájára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói rátaláltak, már nem tudták rajta segíteni. Az esettel kapcsolatban a rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy bűncselekmény nem forog fenn. A debreceni királyi ügyészség a temetési engedélyt kiadta.

SORSOLÁS A GRAFIKAI KIÁLLÍTÁSON

A Képzőművészek és Műpártoló Egyesülete ezidei sorsolását a Déri Múzeumban lévő grafikai kiállításával kapcsolatban tartja meg. A sorsoláson csak egyesületi tagok vehetnek részt és pedig tagsági jegyük számaival, díjtalanul. Ugyancsak részt vehet ilyen módon mindenki, aki december hó másodikán estig a Déri Múzeum kiállítás pénztáránál az egyesületbe való belépését bejelenti és az idej tagsági díjat, évi három pengőt befizeti. Az egyesület tagjai az egyesület kiállításait és a tárlatvezetéseket díjtalanul látogathatják. A mostani sorsoláson világhírű magyar grafikusok művei kerülnek ki-

sorsolásra. Erről bővebbet későbbi lapszámunkban fogunk írni. A grafikai kiállítás naponta 10-17 óráig van nyitva a Déri Múzeumban. (Bejárat a Nemzeti Bank felőli oldalbejárón van.)

A kiállítás iránt állandóan nagy érdeklődés nyilvánul meg és az eredeti rajzok legnagyobb részét már megvették. Igen nagy népszerűségnek örvendnek a kiváló rézkarcok és fametszetek is, ami részben azoknak a hihetetlenül olcsó áraknak is köszönhető, amelyeket a kiállító művészek kivételesen ezen a kiállításon a grafika népszerűsítése érdekében megvették.

Öngyilkosságra készült és rablómesét talált ki

A hajdúnánási csendőrség igen érdekes ügyben fejezte be a nyomozást. Zsuga Mária a város határában igen gyanús viselkedett és a csendőrök igazolásra szólították fel. Zsuga Mária a csendőröknek elmondotta, hogy a város határában egy ismeretlen férfi megtámadta, erőszakoskodott vele, majd kabátját kabátját lecibálta róla és azzal lecibálta róla és azzal elszaladt. A csendőrség ennek alapján megindította a nyomozást az ismeretlen férfi kézrekerítésére, de a nyomozás eredménytelen maradt.

te, hogy öt sarki sem támadta meg és kabátját sem rabolták el. Utánán nagy elkeseredésében beleakart ugorni a gulya kútjába, de cselekményét nem tulta végrehajtani, mert a kút közelében sokan tartózkodtak. Búcsúlevelét bevásárlási könyvébe írta meg. A csendőrök Zsuga Mária saját érdekében őrizetbe vették és átadták a rendőrség életvédelmi osztályának.

Az öngyilkossági kísérletről jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségnek és a vásárlási könyvet is beküldték, amelyben Zsuga Mária búcsúlevelét írta.

Anyák találkozója a Homokkeriben

Vasárnap délután négy órai kezdettel tartották meg a Homokkeriben a katolikus egyház rendezésében a szokásos vasárnapi "Anyák találkozóját". Az ünnepség egy régi egyházi dal eléneklésével kezdődött, mely után Ince Klára szavalta el Pusztai Sándor "Ideál" című versét mély átérzéssel. Ince Irma, az Úrinők kongregációjának jegyzője "A katolikus gyermek nevelése" címen tartotta meg felolvasását. Részletesen foglalkozott az anyai hivatás magasztos eszményével s ismertette a gyermeknevelésnek sok hozzáértést igénylő kérdéseit.

Gyászrovat

Özv. Jeney Szabó Gáborné

Hosszas szenvedés után, életének 58-ik évében meghalt **özv. Jeney Szabó Gáborné szül. szárazajtai és nagyborosnyói Bartha Berta** kir. főügyész helyettes özvegye. Halála a város úriköreiből nagy részvétet keltett és széles körben ismert előkelő családot borított mély gyászba. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Gyászoik: gyermeke, dr. Jeney György kir. ügyész feleségével Berényi Margittal; édesanyja, özv. szárazajtai és nagyborosnyói Bartha Ferencné szül. Székely Berta; testvérei: szárazajtai és nagyborosnyói Bartha Béla, egerpataki és nagyborosnyói Kónya Gáborné szül. szárazajtai és nagyborosnyói Bartha Jolán férjével; négy fia: dr. Berényi László feleségével, nemes Kovács Erzsébettel, valamint sógora, sógoróné és a kiterjedt rokonság. Temetését a **Gebauer** temetkezési vállalat rendezi.

A betörő kifosztotta a hadbavonult feleségének lakását

Mélyen elítélendő és megvetendő betöréssel tett jelentést tegnap a debreceni rendőrségben Lóposi Imréné fűszerkereskedő, Csokonai-utca 48. szám alatti lakos. Panaszában előadta, hogy férje már régóta katonai szolgálatot teljesít Oroszországban s teljesen egyedül maradt az üzletben. Így nappal nem tartózkodik lakásán. Tegnap, amikor az üzletből hazatért, megdöbbenve vette észre, hogy lakásának ajtaját ismeretlen tettes feltörte és a szobában mindent felforgatott. Nyomban számbavette lakásának berendezé-

sét és megrémülve látta, hogy a lakásból több mint 5000 pengő értékű ruhanemű és ékszer hiányzik.

A rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő betörés tettesének kiderítésére. Az eddigi megállapítás szerint a bűncselekményt csakis a helyzettel ismerős egyén követhette el, akinek tudomása volt arról, hogy Lóposi Imre távolléte következtében Csokonai-utca 48. szám alatti lakásuk teljesen őrizetlenül maradt. A rendőrség az eddigi adatok alapján közelesem kézrekeríti az elvetemült és lelkeletlen tettest.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem Szabadegyetemén (Népszerű Főiskolai Tanfolyam) a Déri-múzeumban 1943 december 3-án, pénteken előadást tart 5 órai kezdettel dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár "Kant élete és bölcselése", 6 órai kezdettel dr. Szabó Árpád egyetemi ny. r. tanár "A görög tragédia" címen. Belépés díjtalan. Pontos megjelenését kéri, jóismeretével együtt, hazafias tisztelettel a Rendezőbizottság Elnöksége.

A Dióbél ára. Az 1943. évi termései dióbél legmagasabb irányárát november 20-tól az alábbiakban állapították meg: fogyasztói ár kg-ként 30 pengő. Diótörőde nagykereskedőnek 26 pengőért, kiskereskedőnek 26.50 pengőért, nagykereskedő kiskereskedőnek 27 pengőért adhatja az egységes feketementes dióbél kg-ját.

Szerdaesti biblióra. Az Árpád-terti hívek számára biblióra lesz ma este 5 órakor a Rakovszky-utcai iskolában.

Templomi ünnepély. Vasárnap délután 3 órakor az Árpád-terti templomban jótékony célú ünnepély lesz. A persegélybe gyűlt adományokat köszönettel fogadják az egyházzés vezetősége a szegény iskolások ruházásának költségeire.

A Mir Neully évfordulója. A neullyi békediktátum aláírásának évfordulója alkalmából a Mir azt írja, hogy Bulgária a mostani döntő pillanatban újból fenyegetések és veszedelmek elé került. Ezért le kell vonnia a múlt tanulságait, hogy az első világháborúból támadt szerencsétlenséget elkerülje. Bulgária, mint a nyugatonnak és békének tényezője akar hasznos munkát végezni a Balkánon, amelynek természetes politikai és katonai központja.

A Csapo-utcai egyházzés vegyes bibliaköre ma délután 5 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 10. szám alatti lévő gyülekezeti otthonban. Azok számára, akik bármilyen természetű elfoglaltság miatt ezen az összejövetelen nem vehetnek részt, 7-8-ig a Széchenyi-u. 4. szám alatti lelkesítő hivatalban lesz külön biblióra.

Hirdetmény. Az 1876. VI. tc. 5. §-ának 3-ik bekezdése értelmében közhírré teszem, hogy a város közgazdasági bizottságától a folyó év végével kilépő tagok tagsági helyei a törvényhatósági bizottság december havi rendes közgyűlésén fogják választás útján betölteni. Dr. Kölcsey Sándor sk. polgármester.

Négy kerékpárlapás egy nap alatt

Debrecenben ismét munkába léptek a kerékpártolvajok. Tegnap négy kerékpártolvárlásról tettek jelentést a debreceni rendőrségnek.

Hüse Gábor hentesmesternek Szikszai-utca 6. szám alatti lakosnak az egyik Hatvan-utcai vendéglő elől lopták el kerékpárját. — **Szabó Mihály** vincel-ler, Bellegelő 207. szám alatti lakos néhány pillanatig az egyik Árpád-terti vendéglő előtt hagyta kerékpárját. Mire kiment az utcára, ismeretlen tettes elemelte a kerékpárt. — **Lgyancsak** az egyik Árpád-terti vendéglő elől lopták el **Németh István** cipészegéd. Vendég-utca 10. szám alatti lakos kerékpárját. — **A negyedik** kerékpárlapás a nagyállomás postahivatal előtt történt. Innen Ifjú **Telenkai János** kereskedő, Balaton-utca 1. szám alatti lakos kerékpárját lopták el.

December 6., 7. és 8-án szünet lesz a hivatalokban és iskolákban. Magyar Távirati Iroda jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter a háborús gazdasági szükségessé vált takarékoskosságra való tekintettel december havának 6., 7. és 8. napján az összes alárendelt hivatalokban, továbbá az ország valamennyi állami, községi, egyesületi, társulati, magán-, közép-, középfokú- és szakiskolájában, valamint népközlőjében szünetet rendelt el. A hivatali és iskolai munka a szünet után, december 9-én a rendes időben kezdődik meg.

Özv. Jeney Szabó Gáborné

szül. szárazajtai és nagyborosnyói Bartha Berta kir. főügyész helyettes özvegye életének 58-ik évében hosszús szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön fél 4 órakor lesz a díszravatalozó terméből. Gyászoik: gyermeke, menyje, édesanyja, testvérei, nászasszonya, sógorai, sógoróné és a rokonság. **Gebauer** rendezi.

Nagy Bálint

életének 54-ik évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Elhunytát feleségén és gyermekein kívül édesanyja és nagyszámú rokonság gyászolja. Lakás: Ferenc főzset-út 34. Temetését **Bartha** vállalatja végzi.

DEBRECENI ALLATVASAR: Sertés felhajtás 187, eladás 148... Ló felhajtás 118, eladás 74 darab...

has I. rendű vágóborjú 240, II. rendű 210. Tinó, ökör 275-350. Fejőshén 1000-2800 darabonként...

utca sarkától 16.08, a Köztetető főbejárattól 16.28 és a Köztetető Kassa-úti kapujától 16.32. A Debreceni Helyi Vasút Üzletigazgatósága.

HIRDETÉS: Ertesítjük a t. Utazóközönséget, hogy 1943. december 1-től, szerdától kezdve további intézkedésig a 7. sz. vonalon a Köztetetőig közlekedő 17-es irányjelző táblával ellátott utolsó kocsit indulási ideje a Csapó-

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál. Kiadó: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

Szalacsi Rácz Imre regénye:

A KERESZT

(68)

Alig várta, hogy vége legyen, asztalbontás után nyomban sietett a háza, hogy ledüljön.

Péter atya még nagy lubickolást kezdett az egyik dezsánál, váltig mondogatván:

— Ne vess meg érte, Emrécse, de nagyon elernyedt ebben a szörnyű munkában minden erem, hátha megríssit a víz.

— Nehéz napunk volt, atyám!

— Magyar napunk!

Úgy mondta ezt a két szót Péter atya, hogy abban meg kellett éreznie fiatal társának mindazt, amiben az elmúlt napon igen benne voltak.

Vizesen, félig hajlott testtel mondta újra Péter atya, közben Emre pap urat figyelve:

— Magyar napunk!...

— Jól mondd, atyám, ez valóban magyar nap volt. Záporozott reánk a bánat szakadatlanul és temettünk látástól vakulásig. Valóban magyar nap volt...

— Nemcsak ezért, Emrécse, elsöben is azért, mert dicsőséget láttunk ott, ahol a kunok gyalázatot hagytak! — emelte fel mutatóujját Péter atya.

Új gondolat, új szó volt. Érdemes volt elgondolkozni felette.

Eddig ez Emre pap úrnak eszébe se jutott.

Elvégre ez a nap valóban egészen másként is végződhetett volna, sokkal, de sokkal szomorúbb könnyezések között.

— Így lássad, Emrécse a dolgokat, aztán érezd, hogy miért neveztem én napunknak magyar napnak.

— Valóban, atyám, most kezdek erre is gondolni...

— Az a halom, melyet a jobbágyok már is kunhalomnak neveznek a várostól távol, nemcsak a rombolást, de a dicsőséget is hirdeti. Ha mi rothadnánk ott bele időelött az anyaföldbe, akkor mondhatnád azt, hogy temettünk. Ott építettünk is. Ládd, Emrécse, így történhetett ezelőtt kétszáz esztendővel velünk is, amikor rajta tört néhány száz vakmerő pogány ösünk a nyugati városok népén. Ha ott is akadt egy-egy bátor Dósa úr, bizony másnap kerek gödrökbe rothadt bele nemzetünk színe, java...

Lassan beszélt Péter atya és közben törölgette nagy, szőres melléről a gyöngyös vízcseppeket.

Emre pap úr behunyta a szemét és látta a nyugati városok sorát, ahol megfordultak kétszáz esztendőknél előtte magyar eleink, hol rajtaütéssel, hol rabló betöréssel verték fel a békés népek életét. Hol elhozták rabszóján a népet, hol ők maradtak idegen föld trágyázására jeltelen sirokban. Látta és érezte az idős társ minden szavában a varázslatos igazságot.

— Ládd, Emrécse, én nem vetem meg a kunokat se azért, amit tettek. Megfizettek érte. Ezt kellett történniök, de így kellett történni a sorsuknak is...

— Atyám azért ez mégis csúf dolog. Mi szállást, életet, helyet adtunk nekik, ők ilyen hűtelenül fizettek meg nekünk...

Péter atya ágya szélére terítette a törülközőt, aztán oda allott ifjú társa elé.

— Emrécse, ne feledd, hogy ezek távol állanak a mi Urunk Jézus Krisztus ígétől. És ne feledd, hogy vannak közöttünk sokan, akik még távolabb vannak nálunknál is Jézus Urától, — és mintegy véletlenül ott simította meg arcát Péter atya, ahol ma is vörös csik húzódik annak a szomorú találkozásnak emlékéül, mely találkozásnál Zám úr ostora olyan kegyetlenül végigvágott az idős szerzetes fiszter arcán.

Emre úr végigélt ezt a pillanatot is lelkében, aztán alázattal megfogta idős társa finom, de erős kezét, ráhajlott és megcsókolta nagy-nagy fiúi alázattal:

— Jól mondd, atyám, sokszor kell éreznünk, hogy pogányok jötteknek öröködbe, Istenünk!...

Péter atya elfújta a méceset és néhány perc múlva egyetlen lélegzése elárulta, hogy elaludt a jólelkismeret nyugalmával.

Emre pap úr még elhanyagolt nyoszolyáján, éjfélkor hánotta a beszűrődő kakaskunyorékolást, aztán elaludt ő is.

Reggel éppen akkor ébresztette fel Péter atya, amikor Tavasz-virág arcáról törölgette a véres ostoresapás nyomait. Olyan tisztán, olyan világosan látta a kun leányt, hogy életben se jobban. És ő, a keresztény pap, ő vágott végig a leány finom arcán a Zám úr tűzokvadászó ostorával olyan kegyetlenül, hogy kiserkent a leány arcából a vér, mint annak idején Péter atya homlokából. Szánta, bánta nagy vétkét és törölte, törölte könnyes kezkezővel a vért a leány arcáról, de minél jobban, minél könnyesebben törölte, az annál inkább vérzett, vérzett addig, míg Péter atya szelid nógatása fel nem ébresztette.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78. 8

Gálócsy tizennyolc éves nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz megfigyel. Zöldfa-u. 3. T: 28-72. 214

Háztartási alkalmazott

Rendes házból keresek bejárót, azonnalra. Vitéz Gvarmáthy-né, Batthyány-utca 7. 525

Azonnalra szakácsnőt, vagy mindenesi felvezek. Jelentkezés Simonyi-út 19. 516

Betöltendő állás nőknek

Fiatal gépírnő tudó, tisztviselőnőt felvesz Polgár szállító. Deák Ferenc-u. 14. Iparkamara. 528

Urtházaknál dolgozó fehéremű és felsőruha varrónő, ki férfing varráshoz is ért, sürgősen keresetlik. Jelentkezés Arany János-u. 3. utcai lakás 13-14 óra között. 535

Dél Hírlap kézbesítésére asszonyokat, vagy férfiakat felvesszünk. Munkaidő déli 1 órától 3 óráig. Jelentkezni Ferenc József-út 56. szám. „Debreceni Újság-Hajdúföld” kiadó hivatalában lehet egészen nap. 352

Betöltendő állás férfiaknak

Pénztárkezelésben és irodai munkában jártas fiatal lány állást keres. „Állandó” jellegre. 529

Lapkézesítő férfiakat és nőket körzetet kézbésíténi. Jó fizetéssel azonnalra felvesszünk. Jelentkezni egész nap lehet a Debreceni Újság-Hajdúföld kiadóhivatalában. Piac-u. 56. szám. Vármegyeház mellett. 981-10. 55

Butorozott szoba

Kizárólag magányos úri nőnek butorozott szoba kiadó, ugyanott fürdő-kád, mosófazék eladó. Varga-utca 7. szám. Ny

Ajánlat

Szőrmé bundákat jastok, alakítok, festek. Vesszek eladók. Köváry vezet, püspöki park. 1. sz. 968

Simonffy-utca 1-b. alatt Frick Imre műköszörűs kések, borotvák és mindenféle vágó eszközöket szakszzerűen köszörül. 377

Sírkövek műköből és termésköből műszalaua gyűmölösök részére és piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Műkögyárnál, Fürdő-u. 2. 554 v. v.

Zsirbeszolgáltatás gazda könyveseknek is sertés vágásait, húst pácolást, füstölést egy helyen felölősséggel intézi. Pávay Ferenc hentesmester, Simonffy-u. 2. 432

Háziaszonyok porszívó kölesönzessel, szőnyeget, fátádságot kímélnék. — Bérletrendszer. — Használt, törött gramofonlemezeket négy pengővel vesznek. Mikulásra zseblámpát, Soltész, Kálvintér 2.

Élelmiszer

Eladó finom baracklekvár, cseresznye és meggy befőtt, kézikocsi, 4 kerékű, Cegléd-utca 16. 531

Kereslet

Ocska vasat, fémét, gépet a legmagasabb áron vesszünk, Vaskovits, Pacsirta utca 17. Telefon: 26-94. 937

Márhatrágyát megvételre keresek. József kir. herceg-utca 7. Ny

Használt gramofon lemez veszünk, Szendrő Sándor zongora, gramofon és hangszerárúraktára Batthyányi-u. 22. 339

Hentesek és nézsárosok figyelmébe! Csonthulladékot a legmagasabb áron elvesszünk Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. — Telefon: 26-94. 936

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszertől javít, alakít, épít. Jelenleg garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 32-54. Vidékieknek soronkívül. 573

Oktatás

Dr. Néményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró és gépíró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Betra kozm. állandóan lehet. Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma 8476/1941-42. Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyány-u. 1. 406

Keresek egy tanárt vagy tanerőt, aki 4 polgárba előkészít és hozzájár tanítani. Bajka, Hajó-u. 6. sz. Ny

Zongorázni tanítok kezdőket, haladókat. Bizalommal jelentkezzen. Telek-t. 10. felső eszengő. 527

Csere

Tehéntrágyát elcserelem szalmáért, Jánosi-u. 20. szám. Ny

Divatcikk

Gyermekmackók, női szveledek kölése hozott anyagból is, fehéreműk himzése és monogramozása mosható fonálal kézimunkák előrajzolása: Pehő kézimunka ipartáiban. Szent Anna-u. 10-12

Lámpaernyők, hangulat lámpák készítője Tasnádi Kovács Sándor. Debrecen. Ferenc József-út 46. udvarban. 410

Finom úridivat cikket, szövetet vásároljon Kiss úridivat üzletéből, hol ruhát legutolsó divat szerint tőkletes szabással készítik el. Ferenc József út 16 Alföldi Palota. 319

Retikült, divatpóló, turbánt, divatpapkát, nyakkenőt, divatkendőt. Petrikötől, Ferenc József-út 25. 378

Börkesztyűk, retikültök, melltartók, cipőszortók finom kivitelben kaphatók Bőr István kesztyűmesternél, Ferenc József út 20. (Városháza) 320

Használt ruha

Női szövetruhák eladók Attila-tér 7. sz. 530

Egy magasszárú szürke prima minőségű, jó állapotban levő 37 és feles női cipő eladó. Rakovszky-út 42. földszint 2. 532

43-as téli cipő bőrtalppal eladó. Homok-utca 24. sz. 534

Gyönyörű fekete téli kosztüm, 2 drb fehér hársnybunda 3-4 évesnek eladó. Rákóczi-u. 20. kapu alatt balra. 533

Butor

Minek a fényes kirakati amikor olcsóbban lehet ruhát mindentéle kábe rendezési tárgyat utazó butorüzletben. Piac u. 71. sz. 9066

Keményfa háló, ebédő kredenc, antik irasztal, nagy tükör, nagy asztal eladó. Komlóssy-út 15. 515

Pénz

Nagyobb kölcsönt megbízásból mezőgazdasági ingatlanra, első helyen ki helyezek. Bősörményi Béla ügyvéd, Debrecen, Ferenc József-út 70.

Ékszer, arany, ezüst

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi Ára- és ékszerkereskedőnek Sas-utca 2. 60

Aranyat, ezüstmet, ékszerket napiáron vesz Takács Sándorné. Piac-utca 56. 62

Kölcsönzés

Több mint 1000 új könyvből és válogatott tróktól olvashat. Kölesön-könyvtár, Ferenc József-út 61. 305

Tönkreteszi értékes szőnyeget, ha nem használja kölesön porszívógépet, — Bérletrendszer Gramafon és lemezkölesözés. Soltész, Kálvintér 2. Telefon 12-59. 267

Boroshordókat 40 hektóig kölesön adok, egész szezonra. — Érdeklődni: Széchenyi-u. 94., földszint, egész nap. Ny 1876

Gazdasági eszközök

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyet vesz, elad, vagy becserelel vitéz Nagy János, Hatvan-utca 41. Telefon: 26-19. 1874

Eladó ingóság

Bihácsi-fele gyönyörűen állított debreceni vonatkozású levelezőlapok kaphatók a Debreceni Újság-Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56. 917-10-w

Eladó áram nélküli dancergép. Varga-u. 12. 5. ajtó. 463

Kályhaajtó eladó, Széchenyi-u. 10. házfelügyelő. 526

Nemzetközi Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének kőrforgógépén igazgató: Komoly Gábor.